

การศึกษาผลกระทบเชิงกลยุทธ์ของ Crowdfunding ต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

สารนิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาผลกระทบเชิงกลยุทธ์ของ Crowdfunding ต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทย

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

วันที่ 7 พฤษภาคม 2562

นางสาวกานดา เหลืองวิเศษชัย

ผู้วิจัย

ภูมิพร ธรรมสถิตเดช,

D.B.A.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

รองศาสตราจารย์ฉัฐสิทธิ์ เกิดศรี,

Ph.D.

ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์

ดวงพร อาภาศิลป์,

Ph.D.

คณบดี

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสน์ ทิฆุทรัพย์,

D.B.A.

กรรมการสอบสารนิพนธ์

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องการศึกษาผลกระทบเชิงกลยุทธ์ของ Crowdfunding ต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทย ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร.ภูมิพร ธรรมสถิตย์เดช อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเสียสละเวลาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถนำหลักการ จากการทำวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยที่ถูกต้องไปปรับใช้ในชีวิตและเพื่อประโยชน์ในการทำงานต่อไป ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างที่สละเวลาอันมีค่ามาให้ข้อมูลและความร่วมมือในการตอบคำถามในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยความสมัครใจ และขอขอบพระคุณเพื่อนๆทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำต่างๆในการทำวิจัยครั้งนี้

กานดา เหลืองวิเศษชัย

การศึกษาผลกระทบเชิงกลยุทธ์ของ Crowdfunding ต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทย
THE EFFECT OF CROWDFUNDING STRATEGY TOWARDS BANK INDUSTRY IN
THAILAND

กานดา เหลืองวิเศษชัย 6050467

กจ.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ภูมิพร ธรรมสถิตเดช, D.B.A., รองศาสตราจารย์วุฒิทิพย์ เกิดศรี,
Ph.D., ผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสน์ ทิททรัพย์, D.B.A.

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าการระดม
ทุน Crowdfunding จะกระทบกับอุตสาหกรรมธนาคารไทยอย่างไร และแนวทางการปรับตัวของ
อุตสาหกรรมธนาคารไทยที่มีต่อการระดมทุน Crowdfunding ทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิง
ลึกจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานธนาคารในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล จำนวน 15 คนจากนั้นนำข้อมูล
ที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา Content Analysis

ผลการวิจัยพบว่า Crowdfunding ไม่กระทบต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทย เพราะกลุ่ม
ลูกค้าที่ใช้การระดมทุนแบบ Crowdfunding ไม่ใช่กลุ่มลูกค้าหลักของธนาคาร เนื่องจากเป็นรายย่อย
และไม่ผ่านเงื่อนไขการกู้ระดมทุนกับธนาคารจึงมาใช้ช่องทางนี้ อีกทั้งจุดอ่อนของ Crowdfunding
ในเรื่องการคุ้มครองนักลงทุนรายย่อย การคัดกรองคนที่เข้ามาใช้บริการ การถือโงงและไม่มีการ
รับประกันผู้ขอระดมทุนจะสำเร็จทุกราย ธนาคารจะปรับตัวโดยนำนวัตกรรมของเทคโนโลยีมาใช้
เนื่องจากปัจจุบันรายได้หลักของธนาคารไม่ใช่ค่าธรรมเนียม ดังนั้นจะต้องปรับตัวโดยการลดต้นทุน
การดำเนินงานของธนาคารให้น้อยที่สุด และทำให้กระบวนการในการทำธุรกรรมเร็ว สะดวก และ
ง่ายต่อการใช้งานมากขึ้น และการนำเทคโนโลยีมาใช้ทำให้ธนาคารสามารถลดการขอเอกสาร ใช้ใน
การตรวจสอบข้อมูล ทำให้การปล่อยสินเชื่อเร็วขึ้น อีกทั้งปรับเงื่อนไขในการให้สินเชื่อ นำ
พฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้มาขอระดมทุนในการพิจารณาการให้สินเชื่อ

คำสำคัญ : Crowdfunding Crowdsourcing Angel Investor Venture Capital

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 กรอบแนวคิด	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	9
2.1 แนวคิดทฤษฎี	9
2.2 การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย	28
3.1 การกำหนดกลุ่มประชากร	28
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยและการเก็บข้อมูล	28
3.3 คำถามสำหรับสัมภาษณ์	29
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์	30
3.5 การทดสอบคุณภาพของการเก็บข้อมูล	30
3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
3.7 การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์	32
4.2 คำถามเกี่ยวกับมุมมองต่อ Crowdfunding ผลกระทบและการปรับตัวของ อุตสาหกรรมธนาคารไทย	34
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	47
5.1 สรุปผลการวิจัย	47
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	49
5.3 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ	51
บรรณานุกรม	53
ภาคผนวก	55
แบบสอบถามสำหรับงานวิจัย	56
ประวัติผู้วิจัย	57

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 ความแตกต่างระหว่างธนาคารกับตลาดเงินออนไลน์	3
2.1 ภาพรวมความแตกต่างของแหล่งเงินทุน	17
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์	32

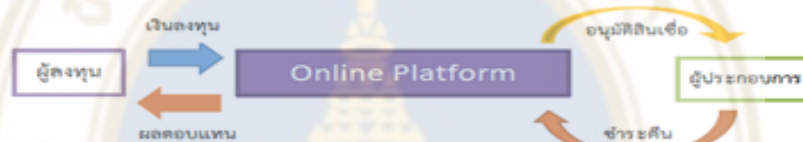

สารบัญรูปร่างภาพ

ภาพ	หน้า
1.1 รูปแบบการขอสินเชื่อธนาคาร และ ตลาดสินเชื่อออนไลน์	3
1.2 ขั้นตอนการระดมทุนแบบ Crowdfunding ผ่าน Online แพลตฟอร์ม	5
1.3 กระบวนการการลงทุนรูปแบบ Donation-based crowdfunding	6
1.4 กระบวนการการลงทุนรูปแบบ Reward-based crowdfunding	6
1.5 กระบวนการการลงทุนรูปแบบ Peer-to-peer lending	7
1.6 กระบวนการการลงทุนรูปแบบ Equity-based Crowdfunding	7
1.7 กระบวนการลงทุนรูปแบบนักลงทุนรายเดี่ยว	8
1.8 กระบวนการลงทุนรูปแบบกลุ่มธุรกิจร่วมทุน	8
2.1 โมเดลตัวกลางทางการเงิน	10
2.2 Framework of Business Angel Benefits	18
2.3 ปัจจัยสำคัญ 3 ประการที่มีผลต่อการผ่อนคลายข้อจำกัดในการเข้าถึงสินเชื่อ	27

1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1.6.1 Crowdfunding คือ ทางเลือกการระดมทุนในยุคดิจิทัล เป็นการระดมทุนจากฝูงชนเพื่อสนับสนุนกิจกรรม โครงการ หรือธุรกิจ ผ่านเว็บไซต์กลาง หรือที่เรียกว่า แพลตฟอร์มโดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นตัวกลาง การระดมทุนในรูปแบบดังกล่าวเหมาะสำหรับธุรกิจที่เพิ่งเริ่มกิจการ เนื่องจากทำได้ง่ายและสะดวกจะดำเนินการผ่านเว็บไซต์กลาง หรือ แพลตฟอร์ม มีขั้นตอน คือ ผู้ประกอบการ หรือผู้ต้องการระดมทุนจะนำเสนอโครงการ หรือธุรกิจของตนกับแพลตฟอร์ม จากนั้นแพลตฟอร์มจะนำเสนอข้อมูลรายละเอียดโครงการ หรือธุรกิจดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์ หากผู้ลงทุนมีความสนใจในธุรกิจดังกล่าว สามารถสนับสนุนเงินทุนโดยการโอนเงินให้กิจการ โครงการ หรือธุรกิจที่ตนเองสนใจผ่าน แพลตฟอร์ม ได้ ดังภาพที่ 2

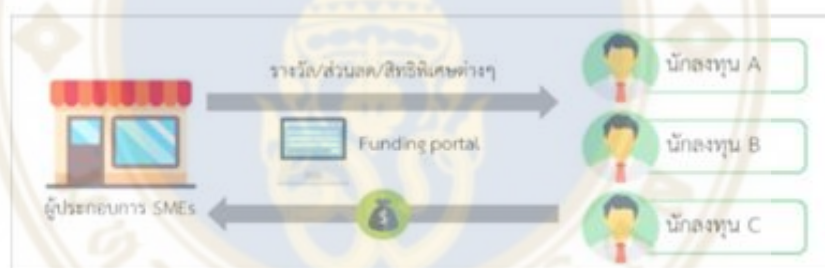
ภาพที่ 1.2 ขั้นตอนการระดมทุนแบบ Crowdfunding ผ่าน Online แพลตฟอร์ม
ที่มา: <http://www.etccommission.go.th/article-other-topic-crowdfunding.html>

1.6.2 การระดมทุนจากมวลชนในรูปแบบการบริจาค (Donation-based crowdfunding) เป็นการระดมทุนจากนักลงทุนหมู่มากผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยมีเว็บไซต์ตัวกลาง (Funding portal) เป็นผู้ให้บริการการระดมทุน ในกรณีนี้ ผู้ต้องการเงินทุนมักเป็นกิจการเพื่อสังคม หรือผู้ริเริ่มโครงการพัฒนาสังคม เงินลงทุนจะอยู่ในรูปของการบริจาค ซึ่งหมายความว่าผู้บริจาคจะไม่ได้ผลตอบแทนเป็นตัวเงิน สินค้า หรือสิทธิพิเศษใดๆ แต่ประโยชน์ทางอ้อมที่ผู้บริจาคได้รับจะอยู่ในรูปของสภาพสังคม และสภาพแวดล้อมในชุมชนที่ดีขึ้น หรือ คุณค่าทางจิตใจจากความสำเร็จของโครงการ ดังภาพที่ 1.3

ภาพที่ 1.3 กระบวนการการลงทุนรูปแบบ Donation-based crowdfunding
ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1.6.3 การระดมทุนจากมวลชนในรูปแบบการให้รางวัล (Reward-based crowdfunding) เป็นการระดมทุน จากนักลงทุนหมู่มากผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยมีเว็บไซต์ตัวกลาง (Funding portal) เป็นผู้ให้บริการการระดมทุน โดยผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนเป็นสิทธิพิเศษในการซื้อสินค้าหรือใช้บริการ เช่น คุปองส่วนลด บัตรสมาชิก เป็นต้น ดังแสดงในภาพที่ 1.4

ภาพที่ 1.4 กระบวนการการลงทุนรูปแบบ Reward-based crowdfunding
ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

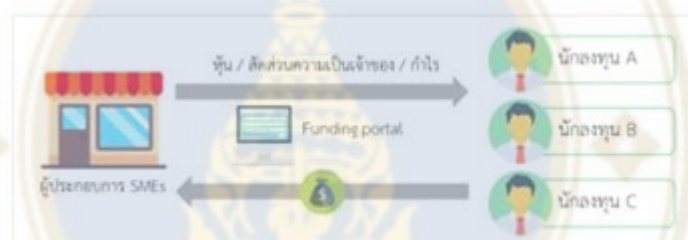
1.6.4 Peer-to-Peer Lending : เป็นการลงทุนที่ผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย โดยการจับคู่ระหว่างผู้ให้ยืมกับผู้กู้ยืม ทั้งนี้ ผู้กู้ยืมอาจเป็นได้ทั้งบุคคลหรือผู้ประกอบการ ในการระดมทุนแพลตฟอร์มจะเป็นผู้รวบรวมเงินทุนจากผู้ให้ยืมซึ่งเมื่อมีจำนวนที่เพียงพอตามที่ผู้กู้ยืมต้องการแล้ว ก็จะถูกส่งให้ผู้กู้ และผู้ให้กู้ยืมจะมีสถานะ เป็นเจ้าหนี้ซึ่งจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ย โดยมากจะสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากแต่จะต่ำกว่าดอกเบี้ยเงินกู้โดยทั่วไปซึ่งมีอัตราคงที่ และเป็นหน้าที่ที่ผู้กู้ยืมต้องจ่ายให้กับเจ้าหนี้จนกระทั่งครบอายุการกู้ยืมไม่ว่าบริษัทจะมีกำไรหรือไม่ก็ตาม ดังแสดงในภาพที่ 1.5

ภาพที่ 1.5 กระบวนการการลงทุนรูปแบบ Peer-to-peer lending

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1.6.5 Equity-based Crowdfunding: คล้ายคลึงกับ Peer-to-Peer Lending แต่การระดมทุน ในรูปแบบนี้ผู้ลงทุนจะมีสถานะเป็นผู้ถือหุ้น และได้ผลตอบแทนในรูปของกำไร หรือเงินปันผล ซึ่งสอดคล้องกับผลประโยชน์ประกอบการของกิจการ ธุรกิจที่ระดมทุนด้วยวิธีนี้โดยมากเป็นธุรกิจที่เพิ่งเริ่มต้น และการลงทุนในรูปแบบนี้มีความเสี่ยงมาก ดังแสดงในภาพที่ 1.6

ภาพที่ 1.6 กระบวนการการลงทุนรูปแบบ Equity-based Crowdfunding

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1.6.6 Crowdsourcing: คือ กระบวนการระดมความคิดจากผู้ที่สนใจเข้าร่วมกัน แก้ปัญหาหรือสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆ ให้เกิดขึ้นโดยอาศัยอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางในการสื่อสาร ซึ่งจะทำให้ผู้ที่เป็นเจ้าของโครงการที่อาจเป็นองค์กร หน่วยงาน กลุ่มบุคคลหรือบุคคลทั่วไป สามารถระดมความคิด แนวทางการดำเนินงานทรัพยากร หรือแม้แต่ทุนทรัพย์มาใช้ในการบริหารจัดการให้สำเร็จตามเป้าประสงค์ได้ โดยผู้ที่เข้าร่วมโครงการก็จะได้รับสิ่งตอบแทนเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ การตอบแทนอาจอยู่ในรูปของสิทธิพิเศษ ผลงาน ผลิตภัณฑ์ การเป็นผู้ถือหุ้น หรือผลประโยชน์ในรูปของปันผล เป็นต้น

1.6.7 Angel Investor: การลงทุนจากนักลงทุนรายเดียว เป็นเงินลงทุนจากนักลงทุนรายเดียว ซึ่งนักลงทุนจะอยู่ในรูปของบุคคลธรรมดาเพียงคนเดียว แต่อาจมีนักลงทุนรายเดียวหลายราย

ลงทุนในบริษัทเดียวกัน โดยนักลงทุนแต่ละรายจะได้รับผลตอบแทนตามรูปแบบที่ตนเองเลือกลงทุน เช่น หุ้น สัดส่วนความเป็นเจ้าของ และกำไร เป็นต้น ดังแสดงในภาพที่ 1.7

ภาพที่ 1.7 กระบวนการลงทุนรูปแบบนักลงทุนรายเดี่ยว
ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1.6.8 Venture Capital: ธุรกิจร่วมลงทุน นักลงทุนหลายรายไม่ว่าจะอยู่ในรูปของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล นำเงินลงทุนมารวมกันและจัดตั้งเป็นบริษัทที่เรียกว่า “ธุรกิจเงินร่วมลงทุน” (Venture capital/private equity) ซึ่ง ผู้บริหารธุรกิจร่วมทุนมีหน้าที่พิจารณาธุรกิจต่างๆ และนำเงินไปลงทุนตามความเหมาะสมเพื่อให้ได้ผลตอบแทนในรูปแบบของกำไร และคืนผลกำไรหลังจากหักค่าธรรมเนียมการบริหารคืนให้กับนักลงทุนต่อไป ดังแสดงในภาพที่ 1.8

ภาพที่ 1.8 กระบวนการลงทุนรูปแบบกลุ่มธุรกิจร่วมทุน
ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญ โครงสร้างของสถาบันการเงินได้เปลี่ยนเป็นระบบดิจิทัล และสื่อสารกันผ่านอินเทอร์เน็ตมากขึ้น อีกทั้งพฤติกรรมของคนในสังคมซึ่งปรับเปลี่ยนตามเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป ดังนั้นตลาดการเงินกำลังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างเป็นแบบดิจิทัลและให้บริการผ่านทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อกระบวนการทางการเงินของธนาคาร การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีทางการเงิน กำลังท้าทายมาตรฐานการให้บริการของธนาคาร ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยให้ผู้ให้บริการทางการเงินรายใหม่เกิดขึ้นพร้อมกัน ผู้ให้บริการโซลูชันทางการเงินที่ช่วยให้ลูกค้าและธุรกิจนำวิธีการใหม่ในการจัดการการเงินในยุคดิจิทัลที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยไม่มีกฎระเบียบที่เข้มงวดเหมือนธนาคารผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต

จากสภาพแวดล้อมดังกล่าวทำให้ปัจจุบันมีรูปแบบการระดมทุนที่เรียกว่า Crowdfunding เป็นการให้กู้ยืมผ่านแพลตฟอร์มช่องทางออนไลน์ที่ง่ายขึ้นโดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือช่วย ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์ทางกายภาพกับตัวธนาคาร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางการเงินในการดำเนินงานของธนาคารมีความสำคัญ เนื่องจากกระบวนการของธนาคารในปัจจุบันซึ่งล่าช้า ดังนั้นจึงไม่สามารถจับคู่ประสิทธิภาพและความคล่องตัวกับผู้ให้บริการทางการเงินทางเลือกได้

Crowdfunding หรือ การระดมทุนสาธารณะ คือ การระดมเงินทุนจากคนหมู่มาก หรือจากสังคมของคนที่น่าสนใจจะลงทุนในไอเดียใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนให้อิเดียดีๆ ได้กลายมาเป็นธุรกิจจริง (Akers, 2012 p.:1-8) โดยที่กระบวนการของ Crowdfunding นั้นไม่ซับซ้อน เพียงแคมีไอเดียที่ดีก็สามารถสมัครใช้บริการของเว็บไซต์ต่างๆ ที่เป็นศูนย์กลาง Crowdfunding เช่น Kickstarter ได้ ผู้ที่สนใจการลงทุนนั้นส่วนใหญ่จะเกิดจากความชอบในแนวคิด และต้องการให้เกิดทางเลือกในตลาดหรือเกิดบริการใหม่ๆ เพื่อมาตอบสนองความต้องการที่ยังไม่มีผู้ให้บริการใดทำได้

ในปัจจุบันนานาประเทศต่างต้องการสนับสนุนการพัฒนาด้านนวัตกรรม และเศรษฐกิจ เพราะเป็นปัจจัยที่สร้างมูลค่าเพิ่มและช่วยพัฒนาเศรษฐกิจได้ อย่างไรก็ตามธุรกิจที่มี

นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์นี้มักเป็นธุรกิจเกิดใหม่ หรือที่คุ้นหูกันในชื่อ “ธุรกิจ startup” ซึ่งมักประสบปัญหาเรื่องการเงินเข้าถึงแหล่งเงินทุน เนื่องจากเป็นธุรกิจเกิดใหม่จึงยังไม่มีสินทรัพย์มูลค่าสูงสำหรับใช้เป็นหลักประกันสำหรับการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ดังนั้นเพื่อเป็นการเปิดทางให้แก่ผู้มีความคิดสร้างสรรค์ในการคิดค้นสินค้าหรือบริการที่สร้างมูลค่าเพิ่มได้ในอนาคต จึงเกิดแนวทางการสนับสนุนเงินทุนผ่านการระดมทุนสาธารณะ หรือ Crowdfunding ที่เป็นการระดมทุนผ่านโลกออนไลน์ให้กับผู้ที่มีไอเดียแต่ไม่มีทุน

นอกเหนือจากปัจจัยด้านเทคโนโลยีแล้วยังมีอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อผู้ให้บริการทางการเงิน คือผลกระทบจากวิกฤตการเงินโลก เนื่องจากวิกฤตการณ์สภาพแวดล้อมด้านกฎระเบียบของสถาบันการเงินเริ่มเข้มงวดมากขึ้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงและลดโอกาสในการเกิดวิกฤตครั้งต่อไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลบังคับให้สถาบันการเงินต้องมีมาตรการในการใช้จ่ายเงินลงทุน และการปล่อยเงินกู้ยืมให้แก่ธุรกิจและภาคประชาชนที่เข้มงวดมากยิ่งขึ้น ทำให้ภาคธุรกิจประสบปัญหาด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน อันเป็นเหตุที่ทำให้การลงทุนและการขยายตัวของภาคเอกชนลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งมักมีข้อจำกัดในด้านของจำนวนหลักทรัพย์ ผลการดำเนินงานในอดีต และปัจจัยอื่นๆ ที่ทางธนาคารพาณิชย์มักใช้ในการพิจารณา ข้อจำกัดด้านกฎระเบียบได้นำไปสู่แนวโน้มการให้สินเชื่อทางการเงินแก่บริษัทที่มีสถานะทางการเงินมั่นคงและธุรกิจที่ทำกำไรสูง นักลงทุนและสถาบันการเงินมักไม่สนใจที่จะลงทุนในธุรกิจที่เปราะบาง แต่กลับมีแนวโน้มที่จะสนับสนุนลงทุนในบริษัทที่เริ่มทำกำไรและอยู่ในช่วงกำลังขยายตัวทางธุรกิจ ปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวอย่างที่สำคัญที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสถาบันการเงินอันเนื่องมาจากนวัตกรรมทางเทคโนโลยีใหม่ที่กำลังเกิดขึ้น ส่งผลให้ธนาคารมีบทบาทน้อยลงในอุตสาหกรรมบริการทางการเงิน

Crowdfunding ได้กลายเป็นที่นิยมมากขึ้นในการจัดหาเงินทุนขององค์กร ด้วยอัตราการเติบโตต่อปีมากกว่าเท่าตัว ทำให้ Crowdfunding สร้างตัวเองขึ้นมาเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับผู้เริ่มต้นธุรกิจและผู้ประกอบการ SMEs (Massolution, 2015) อย่างไรก็ตาม Crowdfunding เป็นช่องทางใหม่สำหรับธนาคารในการรองรับองค์กรที่มีความเสี่ยงและไม่ผ่านเกณฑ์การให้กู้ยืมของธนาคาร และนำเอานวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมแบบดิจิทัล

รายงานที่จัดทำโดยศูนย์ความเชี่ยวชาญด้านยุโรปทางการเงินและการเงินชุมชน (Crowdfunding Hub 2016) ระบุว่าอุตสาหกรรมธนาคารกำลังจับตามอง Crowdfunding และกำลังจะเริ่มให้บริการแบบ Crowdfunding ด้วยแพลตฟอร์มของตนเองหรือผ่านพันธมิตรกับแพลตฟอร์มที่มีอยู่ ธนาคารเริ่มที่จะตระหนักว่านอกเหนือจากศักยภาพทางธุรกิจของการระดมทุนในอุตสาหกรรมที่กำลังจะมาถึงแล้วอาจเป็นภัยคุกคามร้ายแรงต่อธุรกิจบริการทางการเงินทั่วไป ขอบเขตที่ธนาคาร

กำลังรวมเข้ากับอุตสาหกรรมใหม่นั้นส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับกฎระเบียบซึ่งในหลาย ๆ ประเทศกำลังปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการดำเนินงานที่เปลี่ยนแปลงอย่างช้าๆ

ความแตกต่างระหว่างธนาคารกับตลาดสินเชื่อออนไลน์

ภาพที่ 1.1: รูปแบบการขอสินเชื่อธนาคาร และ ตลาดสินเชื่อออนไลน์

ตารางที่ 1.1 : ความแตกต่างระหว่างธนาคารกับตลาดสินเชื่อออนไลน์

ธนาคาร (Traditional bank lending)	ตลาดสินเชื่อออนไลน์ (Marketplace Lending)
<p>-ธนาคาร (Bank) ทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ฝาก (Depositor) และผู้กู้ (Borrower) โดยจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากให้ผู้ฝาก แล้วนำเงินฝากนั้นไปปล่อยเป็นสินเชื่อให้ผู้กู้เช่น สินเชื่ออุปโภค/บริโภค และสินเชื่อธุรกิจ ฯลฯ</p> <p>-ธนาคารสร้างรายได้จากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยระหว่างดอกเบี้ยที่จ่ายให้ผู้ฝากและดอกเบี้ยที่เก็บจากผู้กู้</p> <p>-ธนาคารในฐานะผู้รับความเสี่ยงต้องมีการสำรองสินทรัพย์บางส่วนไว้สำหรับป้องกันกรณีเกิดความเสียหาย</p> <p>-ผู้ฝากมีสิทธิจำกัดบางประการในการควบคุมการนำเงินฝากของตนไปใช้โดยธนาคาร</p> <p>-ธนาคารมีการบริหารจัดการระยะเวลาครบกำหนด(maturity transformation) โดยธนาคารจะทำหน้าที่บริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับอายุคงเหลือ (Maturity)ระหว่างสินทรัพย์ซึ่งก็คือสินเชื่อ และหนี้สิน ซึ่งได้แก่ เงินฝาก</p>	<p>-ตลาดสินเชื่อออนไลน์ (Marketplace lending) ทำหน้าที่จับคู่ระหว่างผู้ให้กู้ (Lender) และผู้กู้ (Borrower) ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์</p> <p>-การที่ตลาดสินเชื่อออนไลน์ไม่ได้ปล่อยสินเชื่อด้วยตัวเองทำให้ไม่มีรายได้จากดอกเบี้ยรวมถึงไม่ต้องมีการสำรองสินทรัพย์บางส่วนไว้เพื่อรับมือกับความเสียหาย</p> <p>-ตลาดสินเชื่อออนไลน์สร้างรายได้จากค่าธรรมเนียม (fees) และค่าคอมมิสชัน (commissions) จากทั้งฝั่งผู้กู้และผู้ให้กู้</p> <p>-ตลาดสินเชื่อออนไลน์ใช้แนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยงสินเชื่อไม่ต่างจากที่ธนาคารใช้ เช่น วิธีการ credit-scoring และ credit risk scores</p> <p>-ตลาดสินเชื่อออนไลน์นำเสนอ (offer) ความโปร่งใสและอำนาจควบคุมต่อผู้ให้กู้ เช่น เลือกได้ว่าจะลงทุนกับใคร</p> <p>-โดยทั่วไป จะไม่มีเรื่องของ maturity transformation เข้ามาเกี่ยวข้อง</p>

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นจึงเป็นที่มาของการศึกษาผลกระทบเชิงกลยุทธ์ของ Crowdfunding ต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยทำการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการเก็บข้อมูลในรูปแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา หรือ Content Analysis เพื่อนำข้อมูลที่ได้ออกไปเป็นแนวทางให้อุตสาหกรรมธนาคารไทยในการวางกลยุทธ์ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาว่าการระดมทุน Crowdfunding จะกระทบกับอุตสาหกรรมธนาคารไทยอย่างไร

1.2.2 เพื่อศึกษาว่าแนวทางการปรับตัวของอุตสาหกรรมธนาคารไทยที่มีต่อการระดมทุน Crowdfunding เป็นอย่างไร

1.3 กรอบแนวคิด

เนื่องจากพัฒนาการของดิจิทัลแพลตฟอร์มทำให้เกิดธุรกิจใหม่ๆซึ่งส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการเงิน การธนาคาร หนึ่งในนั้นคือการระดมทุนโดยใช้ Crowdfunding แพลตฟอร์มซึ่งเปิดโอกาสให้คนที่มีความต้องการเงินทุนมีโอกาสในการหาทางเลือกในการขอระดมทุน โดยที่ Crowdfunding แพลตฟอร์มจะมีความยืดหยุ่นกว่าการระดมทุนผ่านสถาบันการเงินจึงมีโอกาสในการเปิดมุมมองใหม่ๆมากกว่า ดังนั้นแพลตฟอร์มที่เกิดขึ้นมาทำให้มีโอกาสที่จะแข่งขันกับการระดมทุนแบบอื่นได้ดีกว่า ทำให้คนที่มีความต้องการระดมทุนต้องปรับตัว ซึ่งจะกระทบกับผู้ให้เงินทุน ผู้จัดหาเงินทุน ตลาดหลักทรัพย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นต้น สถาบันการเงินเหล่านี้สามารถนำเอา Crowdfunding แพลตฟอร์มมาใช้ได้

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาอุตสาหกรรมธนาคารในประเทศไทยในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล ได้รับผลกระทบอะไรบ้าง และมีแนวทางในการปรับตัวอย่างไร ต่อการระดมทุนแบบ Crowdfunding มีระยะเวลาในการศึกษาวิจัยระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม 2562 โดยทำการวิจัย

เชิงคุณภาพ เป็นการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ที่ทำงานใน
อุตสาหกรรมธนาคารไทย ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เพื่อทราบผลกระทบของ Crowdfunding ที่มีต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทย

1.5.2 เพื่อทราบถึงแนวทางการปรับตัวของอุตสาหกรรมธนาคารไทยที่มีการระดมทุน

Crowdfunding

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Crowdfunding คือทางเลือกการระดมทุนในยุคดิจิทัล เป็นการระดมทุนจากมวลชน เพื่อสนับสนุนกิจกรรม โครงการ หรือธุรกิจ ผ่านเว็บไซต์กลาง หรือที่เรียกว่า แพลตฟอร์ม จากการที่มี Crowdfunding ทำให้ลักษณะการทำงานที่เป็นตัวกลางทางการเงินเปลี่ยนไป จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการพัฒนาของเทคโนโลยี ทำให้ความได้เปรียบของสถาบันการเงินที่เป็น Core Competency เปลี่ยนไปไม่ว่าจะเป็นเรื่องตัวกลางทางการเงิน ต้นทุนการทำธุรกรรม ความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวิจัยตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎี

2.1.1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุนจากมวลชน (Crowdfunding)

MIT Technology Review ได้จัดให้ Crowdfunding หรือการระดมทุนสาธารณะ เป็นเทคโนโลยีใหม่ (Emerging Technology) ที่น่าจับตามองในปีค.ศ.2012 เป็นรูปแบบการระดมทุนแบบใหม่ที่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือระดมทุน (Funding Portal) ซึ่งคนที่เงินลงทุนน้อยนั้นจะสามารถลงทุนได้โดยใช้ปัจจัยแห่งความสำเร็จหรือ Key Success ของโครงการ การระดมทุนแบบ Crowdfunding นั้นจะต้องสามารถเข้าถึงและทำให้นักลงทุนรู้สึกสนใจ และดึงดูดให้เกิดการลงทุน Crowdfunding หรือ Social Funding มีลักษณะหรือความหมายที่ค่อนข้างตรงตามชื่อ สามารถอธิบายได้ว่าเป็นการระดมทุนจากคนหมู่มาก หรือจากสังคมของคนที่มีความสนใจจะลงทุนเพื่อสนับสนุนไอเดีย และผลงานที่ดีหรือมีความน่าสนใจแปลกใหม่ เพื่อให้กลายเป็นธุรกิจได้ ซึ่งการหาเงินทุนแบบ Crowdfunding นั้นจะมีความแตกต่างจากการหาเงินทุนแบบ Peer-to-peer Microlending วิธีหลังจะเป็นการระดมเงินทุนแบบคนต่อคนเท่านั้น โดยผู้ที่สนใจจะลงทุนนั้นจะให้เจ้าของไอเดียยืมเงินโดยตรง และมีการตกลงในเรื่องของผลประโยชน์การคืนเงิน แต่ในกรณีของ Crowdfunding จะเป็นในลักษณะของการระดมทุน โดยที่เจ้าของไอเดียนั้นอาจไม่ต้องคืนเงินลงทุน หรือไม่ต้องมอบผลประโยชน์ตอบแทนใดๆแก่เจ้าของเงินทุนก็ได้

กระบวนการของการระดมทุนแบบ Crowdfunding ไม่มีความซับซ้อนมากนัก ขั้นตอนที่สำคัญคือการมีไอเดียที่ดีและดึงดูด จากนั้นสามารถระดมทุนได้โดยการเข้ามาสมัครใช้บริการของเว็บไซต์ต่างๆ ที่เป็นศูนย์กลางของวิธีการ Crowdfunding ตัวอย่างของเว็บไซต์ที่เป็นที่นิยมในการระดมทุนด้วยวิธีดังกล่าว ได้แก่ Kickstarter, Indiegogo, Pledge Music โดยแต่ละเว็บไซต์นั้นจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของชนิดอุตสาหกรรมและจุดประสงค์ ในการสนับสนุนไอเดียที่มีความแตกต่างกัน โดยเมื่อผู้ระดมทุนนั้นเข้ามาสมัครบริการแล้วจะมีการให้กรอกรายละเอียดของโครงการที่ต้องการจะหาเงินระดมทุน เช่น มีการนำเสนอเป้าหมายของโครงการและขอบเขตความร่วมมือ เพื่อให้ผู้ที่สนใจร่วมระดมทุนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้

2.1.2 ทฤษฎีตัวกลางทางการเงิน (Financial Intermediation Theory)

Benston & Smith (1976) กล่าวว่าตัวกลางทางการเงินเป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการลงทุนที่ตัวกลางทางการเงินให้ยืมเงินโดยยืมจากตัวแทนให้เงินทุนและจัดสรรให้กับตัวแทนจัดหาทุน ทฤษฎีตัวกลางทางการเงินตั้งอยู่บนพื้นฐานของรูปแบบการจัดสรรทรัพยากรระหว่างตัวแทนหาทุนและตัวแทนให้ทุน โดยกลไกการทำตลาดที่นำเสนอโดยผลตอบแทนของตัวแทนให้ทุนจะขึ้นอยู่กับจำนวนเงินและประเภทของการลงทุน ภาพที่ 9 แสดงให้เห็นถึงโมเดลของตัวกลางทางการเงิน

ภาพที่ 2.1 โมเดลตัวกลางทางการเงิน

ที่มา: (Gorton & Winter 2003; Benston & Smith 1976)

Merton (1989) แสดงให้เห็นถึงมุมมองสถาบันการเงิน โดยหน้าที่ของตัวกลางทางการเงินแบบดั้งเดิมสามารถแบ่งได้เป็นสามหน้าที่หลัก: ตัวกลางในการกระจายเงิน, การบริหารจัดการความเสี่ยงและการบริหารจัดการข้อมูล ซึ่งตัวกลางในการกระจายเงินอธิบายถึงตัวกลางทางการเงินในฐานะผู้ให้บริการระบบการชำระเงินสำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้ารวมถึงผู้ให้บริการกลไกในการรวมเงินทุน ซึ่งช่วยในเรื่องการถ่ายโอนทรัพยากรทางเศรษฐกิจ อีกทั้งตัวกลางทางการเงินจะจัดการความเสี่ยงและความไม่แน่นอนทางการค้า

Diamond (1984) กล่าวว่าตัวกลางสามารถลดค่าใช้จ่ายที่สำคัญในการตรวจสอบ เนื่องจากความหลากหลายและการรวมกลุ่มของกิจกรรมการตรวจสอบ หลีกเลี่ยงปัญหา free rider ของตัวแทนให้ทุน ดังนั้นการลดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางการเงิน การแปลงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของตัวกลางในการลดความไม่สมมาตรของข้อมูล โดยการให้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ในโครงการของตัวแทนที่แสวงหาทุนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของข้อมูล

Haas et al. (2014) ระบุว่ามิเพียงตัวแทนการหาเงินทุนเท่านั้นที่มีคุณสมบัติที่แท้จริงของโครงการและตัวกลางสามารถทำให้ความไม่สมดุลของข้อมูลน้อยลงโดยการจัดหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวแทนการหาเงินทุน

Haubrich (1989) กล่าวถึงการสร้างความเชื่อมั่นและชื่อเสียงของความสัมพันธ์เป็นประโยชน์ในระยะยาวระหว่างตัวแทนให้เงินทุนและตัวกลาง โดยตัวกลางทางการเงินจะจัดการข้อมูลที่ไม่สมมาตรและให้ข้อมูลด้านราคา

ทฤษฎีตัวกลางทางการเงินชี้ให้เห็นว่าผู้ให้บริการทางการเงินจำเป็นต้องทำหน้าที่ทั้งสามประการ ได้แก่ ตัวกลางในการกระจายเงิน การบริหารจัดการความเสี่ยงและการบริหารจัดการข้อมูล จากผลของการวิจัย ตัวกลางของ Crowdfunding ประสบความสำเร็จในการนำเสนอฟังก์ชันเหล่านี้ด้วยประสิทธิภาพที่สัมพันธ์กัน ดังนั้นการระดมทุนของ Crowdfunding อาจเป็นภัยคุกคามต่อการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญต่อธนาคาร โดยการจัดหาช่องทางระดมทุนสำหรับองค์กร

2.1.3 ต้นทุนการทำธุรกรรม (Transaction cost)

ต้นทุนธุรกรรม (Transaction Cost) ตามความหมายในทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ต้นทุนด้านเวลาและราคาค่าใช้จ่ายในการค้นหาผู้ซื้อและผู้ขายสินค้า ค่าใช้จ่ายในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการ ฯลฯ ส่วนต้นทุนการทำธุรกรรมของลูกค้าธนาคารจะเน้นถึงต้นทุนด้านเวลา และราคา

ต้นทุนด้านเวลา หมายถึง เวลาที่ลูกค้าใช้ในการติดต่อทำธุรกรรมกับธนาคาร หากลูกค้าใช้เวลาานเท่าใดลูกค้าจะยังมีต้นทุนมากขึ้น ซึ่งเป็นต้นทุนค่าเสียโอกาสที่ลูกค้าต้องเสียไปแทนที่จะนำเวลาไปทำอย่างอื่นแทน

ต้นทุนด้านราคา หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ลูกค้าต้องเสียไปในการทำธุรกรรมกับธนาคาร เช่น การเดินทางไปตู้เงินที่ธนาคาร ลูกค้าจะต้องเสียค่ารถ เป็นต้น

ต้นทุนธุรกรรม (Transaction Cost) หรือต้นทุนที่ไม่ได้เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ โดยตรง แต่เกี่ยวเนื่องกับการผลิตและการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการนั้น เช่น ค่าสืบหาข้อมูลข่าวสาร ค่าเจรจาต่อรอง ค่าขนส่งสินค้า ค่าคอมมิชชั่น เป็นต้น การผลิตและการ

แลกเปลี่ยนในอุดมคติต้องมีต้นทุนธุรกรรมต่ำที่สุด จากทฤษฎีดังกล่าว สามารถกำหนดกลยุทธ์องค์กรและกลยุทธ์สารสนเทศ ซึ่งทฤษฎีนี้มีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐศาสตร์ดังนี้

ทฤษฎีต้นทุนธุรกรรม (Transaction Cost Theory) เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนธุรกรรม และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน อินเทอร์เน็ตและระบบสื่อสารเข้ามาช่วยทำให้เกิดระบบอัตโนมัติ ทำให้สามารถให้บริการได้ดีขึ้น ทำให้การบริการโดยรวมมีประสิทธิภาพ ในระบบการจัดการทุกแห่งต้องใช้ข้อมูลเพื่อการดำเนินการและการตัดสินใจ ระบบธุรกิจจึงใช้เครื่องมือเหล่านี้ช่วยในการทำงาน เพื่อความรวดเร็วและต้นทุนที่ประหยัดที่สุด

และอีกตัวอย่างคือ การนำระบบ IT ไปใช้ในการลดต้นทุนได้แก่ ค่าใช้จ่ายหลักๆ อันเนื่องมาจากการทำธุรกรรม (Transaction) เช่น การค้นหาข้อมูล (Customers, Suppliers, Products) การติดต่อสื่อสาร หรือการนำข้อมูลมาเปรียบเทียบเพื่อตัดสินใจ ในปัจจุบันเทคโนโลยีจากอินเทอร์เน็ตทำให้องค์กรขนาดเล็กมีศักยภาพในการเข้าถึงข้อมูลมากขึ้น โดยไม่มีความจำเป็นต้องขยายขนาดองค์กรและสามารถลดต้นทุนในการทำธุรกรรมได้

Agrawal, Catalini et al. (2014, p.33) กล่าวว่า การลดต้นทุนทางธุรกรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการจัดหาเงินทุน Crowdfunding มีการจัดการที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากระบวนการทำงานของธนาคารแบบดั้งเดิม โดยนำระบบอัตโนมัติ (Automizing) มาทดแทนส่งผลให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทำงานได้อย่างรวดเร็วมากขึ้นและลดต้นทุนอันเนื่องมาจากแรงงานได้ นอกจากนี้ต้นทุนทางธุรกรรมที่ต่ำลงยังส่งผลให้ใช้เงินลงทุนน้อยลงทำให้ได้รับกำไรมากขึ้น

Viitamo (2012, p.135) หนึ่งในนักวิชาการที่ได้รับการยกย่องมากที่สุดในสาขาการวิจัยต้นทุนการทำธุรกรรมคือรางวัลโนเบล โอลิเวอร์ วิลเลียมสัน และทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ต้นทุนการทำธุรกรรม กล่าวว่าการมีส่วนร่วมหลักในการเพิ่มผลผลิตขององค์กรคือผลกระทบด้านการบริหารจัดการของวิธีการทำธุรกรรมระหว่างบริษัท และการจัดกิจกรรมภายในบริษัทที่ประหยัดต้นทุน

Chandler's (1990) ค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมจะลดลงโดยการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น การค้นพบของเขาบ่งชี้ว่าต้นทุนการทำธุรกรรมมีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อประสิทธิภาพของต้นทุนโดยรวม

Williamson (1993) อธิบายว่าการทำต้นทุนธุรกรรมด้านเศรษฐศาสตร์ในระดับปฏิบัติการส่งเสริมให้ผู้จัดการและบริษัท จัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในลักษณะมุ่งเน้นที่จะลดต้นทุนและดำเนินธุรกรรมอย่างระมัดระวังอันเนื่องมาจากความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเมื่อพบโอกาสใหม่ๆ

Meyer & Cuevas (1990) “ต้นทุนการทำธุรกรรมสามารถกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายในการถ่ายโอนทรัพยากรระหว่างตลาดหรือระหว่างผู้เข้าร่วมในตลาดเดียวกัน” ในการจัดหาเงินทุน

ค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมหมายถึงทรัพยากรที่จำเป็นในการ โอน (ให้ยืม) หน่วยหนึ่งของสกุลเงิน จากผู้ให้กู้ไปยังผู้กู้และคืนในภายหลังพร้อมกับดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ผลตอบแทนของผู้ให้กู้ จะแสดงในรูปแบบของดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพื่อชดเชยการระดมเงินทุนจัดสรรให้กับผู้ให้กู้ ผ่านทางผู้กู้ และผ่านการชำระคืนเงินกู้เมื่อเทียบกับการทำธุรกรรมในตลาดอื่นๆ ธุรกรรมทางการเงิน มักมีความเสี่ยงขึ้นอยู่กับวันที่ชำระคืนเงินกู้

Benston & Smith (1975, p.229) การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและต้นทุนการทำ ธุรกรรมของผู้บริโภคส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์ทางการเงินขึ้นอยู่กับเงื่อนไขและสถาบันที่ผลิตและ จำหน่ายให้กับผู้บริโภค

Wilson & Testoni (2014) กระบวนการอัตโนมัติได้ลดค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรม ทำให้เกิด Crowdfunding ขึ้น สององค์ประกอบพื้นฐานที่สนับสนุนการระดมทุน Crowdfunding กลไก การระดมทุน ประการแรกคืออินเทอร์เน็ตทำให้ลดค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมลงอย่างมากโดยการ เปิดใช้งานธุรกรรมขนาดเล็กจากกลุ่มใหญ่ในช่องทางออนไลน์ ประการที่สองอินเทอร์เน็ตอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อโดยตรงระหว่างตัวแทนหาทุนและผู้ให้บริการเงินทุน

ทฤษฎีต้นทุนการทำธุรกรรมแสดงให้เห็นว่าการลดต้นทุนการทำธุรกรรมลง ซึ่ง Crowdfunding ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมเนื่องจากแพลตฟอร์มดำเนินงานในช่องทาง ออนไลน์และข้อจำกัดด้านกฎระเบียบสำหรับตัวกลาง Crowdfunding ต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ให้ บริการทางการเงินแบบดั้งเดิม ข้อจำกัดที่น้อยกว่าของ Crowdfunding ถือได้ว่าเป็นภัยคุกคามอย่าง มากต่อการปล่อยสินเชื่อ การเสนอขายหุ้นและตราสารเงินกู้ของธนาคารในปัจจุบันและด้วยเหตุนี้ ธนาคารจึงมีแนวโน้มที่จะลงทุนในรูปแบบธุรกิจใหม่

2.1.4 ทฤษฎีอสมมาตรของข้อมูลข่าวสาร (Asymmetric information and adverse selection)

นักลงทุนมีความเชื่อที่ว่ามีความไม่เท่าเทียมกันของการเข้าถึงหรือการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารที่แท้จริงเกิดขึ้น เช่นข้อมูลที่บริษัทนำเสนอให้แก่นักลงทุน ข่าวสารและรายงานต่างๆ รายละเอียด ความรวดเร็ว หรือความครบถ้วนไม่เพียงพอ ดังนั้นนักลงทุนจึงคาดหวังผลตอบแทนที่ สูงขึ้นเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้

Chakravarty et al. (1998) กล่าวว่า นักลงทุนในประเทศจะมีข้อมูลของบริษัทมากกว่า นักลงทุนต่างประเทศ และทฤษฎีความไม่สมมาตรของข้อมูลมีผลกระทบเป็นบวกต่อผลการ ดำเนินงานของบริษัท เนื่องจากบริษัทมักจะพึ่งพิงแหล่งเงินทุนจากภายนอก เช่น ธนาคารพาณิชย์ เงินสนับสนุนจากรัฐบาล และอ้างอิงผลของงานวิจัยของ (Marcel et al., 2010) พบว่าความไม่

สมมาตรของข้อมูลส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท เนื่องจากมีนักลงทุนเพียงบางส่วนที่เลือกลงทุนในบริษัทใดบริษัทหนึ่งและคาดหวังในผลตอบแทนที่ขัดแย้งกับผลตอบแทนของตลาด

ทฤษฎีของ Michael Spence, George A. Akerlof และ Joseph E. Stiglitz ซึ่งได้รับรางวัลโนเบลปี ค.ศ. 2001 อธิบายถึงความไม่เท่าเทียมกันของการรับรู้หรือการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่แท้จริงในแง่ของการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทต่อนักลงทุน โดยข้อมูลที่บริษัทเต็มใจเปิดเผย เช่น ข้อมูลทางการเงิน ข้อมูลราคาหลักทรัพย์ และเอกสารเผยแพร่ต่างๆ เป็นต้น นักลงทุนอาจได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือเข้าใจว่าเป็นข้อมูลที่มีคุณภาพเพียงพอต่อการตัดสินใจทางธุรกิจแล้ว จึงอาจไม่เกิดการตัดสินใจเลือกลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ที่มีข้อมูลข่าวสารมากกว่าจะสามารถหาผลประโยชน์จากผู้ที่มีข้อมูลข่าวสารน้อยกว่า ซึ่งถือเป็นการเอาเปรียบทางธุรกิจ ดังนั้น นักลงทุนต้องการชดเชยความเสี่ยงจากความไม่สมมาตรของข้อมูลด้วยการคาดหวังผลตอบแทนที่สูงขึ้น บริษัทจึงพยายามสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน โดยการเปิดเผยข้อมูลมากขึ้น เป็นการลดต้นทุนทางการเงินเพื่อทำให้ผลการดำเนินงานของบริษัทดูดีขึ้น

Agrawal, Catalini & Goldfarb (2016) ระบุว่าความไม่สมมาตรของข้อมูลเป็นอุปสรรคหลักในการจัดหาเงินทุนของกิจการใหม่และขัดขวางการทำงานของตลาดที่ทำงานได้ดี หนึ่งในทฤษฎีที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับมากที่สุดเรื่องความไม่สมมาตรของข้อมูลและการเลือกที่ไม่พึงประสงค์

Akerlof (1970) ทฤษฎีนี้ตรวจสอบผลกระทบของความไม่สมมาตรของข้อมูลระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายซึ่งลดคุณภาพของสินค้าที่ขายในตลาดและนำไปสู่การเลือกที่ไม่พึงประสงค์ โดยใช้ตลาดรถยนต์มือสองในการอธิบาย ตลาดที่ขายรถยนต์มือสอง ผู้ซื้อไม่สามารถแยกได้ว่าพวกเขากำลังซื้อรถยนต์ที่ดีหรือไม่ดี เนื่องจากมีข้อมูลที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นพวกเขายินดีจ่ายราคาเฉลี่ยของรถยนต์ที่ดีและไม่ดีรวมกันและผู้ขายยินดีขายในราคาที่ตนเองได้กำไร เป็นผลให้เกิดความไม่สมดุลของข้อมูลที่ผู้ขายมีข้อมูลมากกว่าผู้ซื้อ

Spence (1973) ริเริ่มการคิดในการส่งสัญญาณในตลาดหางานเพื่อลดความไม่สมมาตรของข้อมูล ในบทความเสนอว่าเนื่องจากความไม่สมมาตรของข้อมูลทำให้คนมีการส่งสัญญาณ โดยถ่ายโอนข้อมูลไปยังอีกฝ่าย เช่น นายจ้างขาดข้อมูลที่สมบูรณ์เกี่ยวกับคุณภาพของผู้สมัครงาน ผู้สมัครจึงแสดงใบจบการศึกษาเพื่อส่งสัญญาณให้เห็นคุณภาพของพวกเขาและทำให้ลดความไม่สมมาตรของข้อมูล ทฤษฎีนี้สามารถนำไปใช้หลายด้านเช่น ขั้นตอนการรับสมัครการเลื่อนตำแหน่ง ในองค์กร การปล่อยกู้และให้สินเชื่อกับผู้บริโภค

Leland & Pyle (1977) ระบุว่าความไม่สมมาตรของข้อมูลมีอยู่ในตลาดเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในตลาดการเงิน ความไม่สมมาตรของข้อมูลในการจัดหาเงินทุนเกิดขึ้นจากข้อเท็จจริงที่ว่าผู้กู้มักจะรู้ว่าหลักประกันและการทำงานของตัวและจริยธรรมที่ดีกว่าฝ่ายตรงข้าม ดังนั้นผู้ประกอบการจึงมีข้อมูลภายใน เกี่ยวกับโครงการที่พวกเขาแสวงหาเงินทุน ผู้ให้กู้จะได้ประโยชน์จากการได้รับข้อมูลของผู้กู้เพิ่มเติมที่ แต่ในความเป็นจริงนั้นเป็นไปได้อันเนื่องมาจากเหตุผลหลายประการ ผู้ให้กู้ไม่สามารถคาดหวังว่าผู้กู้จะเปิดเผยข้อมูลทุกประการ เนื่องจากผู้กู้อาจปิดบังหรือบิดเบือนข้อมูลบางอย่างเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีในการขอกู้ นอกจากนี้การตรวจสอบคุณสมบัติเหล่านี้โดยบุคคลภายนอกมีราคาแพงหรือเป็นไปได้

ในบริบทของการระดมทุน Crowdfunding ความสมบูรณ์ของข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ในกรณีที่นักลงทุนไม่เปิดเผยข้อมูล บทบาทของตัวกลางในการประเมินผู้แสวงหาทางการเงินมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้แน่ใจว่านักลงทุนได้รับการคุ้มครองที่เป็นธรรมและรักษาแรงจูงใจของแต่ละฝ่ายอย่างถูกต้อง การเอาชนะอุปสรรคของข้อมูลที่ไม่สมมาตรจึงเป็นตัวขับเคลื่อนหลักสำหรับแพลตฟอร์มที่ผู้กู้นำมาใช้ ซึ่งธนาคารมีข้อมูลและเครื่องมือการประเมินที่สามารถอำนวยความสะดวกในการระดมทุนในรูปแบบ Lending based Crowdfunding แต่ความสามารถในการดำเนินการตรวจสอบสถานะทางการเงินที่เหมาะสมสำหรับตราสารทุนนั้นขาดหายไป ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญภายนอกเช่น Business Angles หรือCapital Funds จะใช้ความเชี่ยวชาญของตนเพื่อให้มั่นใจว่าการประเมินที่เพียงพอของธุรกิจสำหรับธนาคารที่จะเสนอการระดมทุนแบบ Equity-based Crowdfunding

2.1.5 ทฤษฎีการจัดลำดับชั้น (Pecking Order Theory)

Myers and Majluf (1984) กล่าวถึงความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูลที่ผู้จัดการบริษัทมีข้อมูลภายในในบริษัทมากกว่านักลงทุน เพราะฉะนั้นผู้จัดการจะออกหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง เมื่อราคาหลักทรัพย์มีมูลค่าสูงกว่าที่ควรจะเป็น นักลงทุนซึ่งก็รู้ถึงปัญหาความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูลนี้จะลดราคาหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง ทั้งหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ และที่มีอยู่เดิม เมื่อมีการประกาศเสนอขายหลักทรัพย์นี้ ดังนั้นผู้จัดการจึงเลือกลงทุนจากภายในก่อนแล้วจึงตามด้วยแหล่งเงินทุนจากภายนอกที่มีความปลอดภัยมากที่สุดก่อน และถ้าการประกาศออกหุ้นเพิ่มทุนทำให้ราคาหุ้นลดต่ำลงจนทำให้ผู้ถือหุ้นเดิมเสียผลประโยชน์ ผู้จัดการของบริษัทก็อาจจะไม่จัดหาเงินทุนโดยจำหน่ายหุ้นเพิ่มทุนและยกเลิกการลงทุนในโครงการนั้นไป ถึงแม้ว่าการลงทุนในโครงการนั้นจะให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวกก็ตาม

Myers (1984) ได้ศึกษาและให้มุมมองเพิ่มเติมว่าการเพิ่มขึ้นของอัตราส่วนหนี้สินในขณะที่ยังยืดยุ่นๆคงที่ไม่จำเป็นต้องเป็นข่าวร้ายเสมอไป ในกรณีที่บริษัทมีการลงทุนหลายโครงการในระยะเวลาต่างๆ บริษัทอาจไม่เลือกที่จะกู้ยืมเงินเพิ่มขึ้น เพราะการกู้เงินเพิ่มขึ้นจะเป็นการลดความสามารถในการกู้ยืมในอนาคต และอาจทำให้ไม่สามารถลงทุนในโครงการใหม่ๆที่ทำกำไรในอนาคต ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าการกู้ยืมเงินที่ลดลงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลตอบแทนจากหุ้นเพิ่มขึ้นซึ่งแนวคิดนี้เป็นที่มาของ Dynamic Pecking Ordered Model

Brealey, Meyers & Allen (2014) ทฤษฎี Pecking order เสนอว่าต้นทุนของเงินทุนเพิ่มขึ้นพร้อมกับความไม่สมดุลของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อทางเลือกระหว่างการจัดหาเงินทุนภายในและภายนอก โดยบริษัทจะพิจารณาทางเลือกว่าควรดำเนินการทางการเงินโดยตราสารหนี้หรือการออกตราสารทุน ทฤษฎีนี้บอกว่าบริษัทต้องการการเงินภายในมากกว่าหนี้และการออกหุ้นเพิ่มทุน สาละสำคัญของทฤษฎีนี้อยู่ในการตรวจสอบผลกระทบของข้อมูลที่ไม่สมมาตรซึ่งเป็นคำที่บ่งชี้ว่าผู้จัดการตระหนักถึงโอกาสความเสี่ยงของบริษัทมากกว่านักลงทุนภายนอก บริษัทที่มีกำไรต้องการการดำเนินงานทางการเงินด้วยการจัดหาเงินทุนภายในไม่ต้องการเงินทุนภายนอก ในสถานการณ์ที่จำเป็นต้องใช้เงินทุนภายนอก บริษัทต้องการความปลอดภัยที่สุดก่อนซึ่งในกรณีนี้คือตราสารหนี้ เช่นหุ้นกู้แปลงสภาพ ตามทฤษฎี Pecking order การจัดหาเงินทุนภายนอกจึงเป็นทางเลือกสุดท้าย

Garmaise (2001) ทฤษฎี pecking order ไม่สามารถนำไปใช้กับทุกธุรกิจได้โดยตรง เนื่องจากนักลงทุนที่ใช้เงินทุนภายนอกสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับบริษัทผ่านความเป็นเจ้าของ โดยอธิบายว่าหากนักลงทุนมีความรู้มากขึ้นเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของโครงการมากกว่าทีมผู้ประกอบการเอง การจัดหาเงินทุนภายนอกเป็นสัญญาณของบริษัทที่มีคุณภาพสูง งานวิจัยแนะนำการจัดลำดับทางเลือกซึ่งตรงกันข้ามกับทฤษฎี pecking order แบบดั้งเดิมที่นำเสนอครั้งแรกโดย Myers (1984) ทฤษฎีนี้ไม่ได้พิจารณาในทฤษฎีดั้งเดิมของไมเออร์ โดยให้เหตุผลว่าทฤษฎีการเรียงลำดับแบบดั้งเดิมใช้กับองค์กรที่มั่นคง ในขณะที่ทฤษฎีที่ปรับปรุงใหม่ของพวกเขาสามารถนำไปใช้กับบริษัทเล็กๆได้มากกว่าบริษัทร่วมทุนในสหรัฐอเมริกา นั่นได้อธิบายบางส่วนด้วยความสามารถในการซื้อการเรียกร้องทุนของบริษัทที่พวกเขาต้องการเงินซึ่งปกติแล้วไม่มีความสามารถในการจัดหาเงินทุนของธนาคาร

2.1.6 Theoretical Comparison of Financial Instruments

ตารางที่ 2.1: ภาพรวมความแตกต่างของแหล่งเงินทุน

Features	Rewards-based Crowdfunding	Equity-based Crowdfunding	Debt-based Crowdfunding	Donation-based Crowdfunding	Financial Institutions	Business Angels	Venture Capital
Typical Funder Background	Various, many may have no investment experience	Various, many may have no investment experience	Various, many may have no investment experience	Various, many may have no investment experience	Vast experience in providing loans. Equity instruments not often the core expertise	Former entrepreneurs	Finance, consulting, industry
Source of Funds	Investing own money	Investing own money	Investing own money	Investing own money	Transforms deposits into credit	Investing own money	Investing other people's money
Funding Instruments	Non-financial, e.g., products	Shares	Loans	Donations	Loans	Shares	Shares
Deal Flow	Through web platform	Through web platform	Through web platform	Through web platform	Through physical branches, some activities online	Through social and/or angel networks	Through social networks and proactive outreach
Due Diligence	Very limited; may be conducted by individual, if at all	Conducted by individual, if at all	Conducted by individual, if at all	No expected returns	Conducted by business analysts	Conducted by individuals based on their own experience	Conducted by staff in VC firm with potential assistance from outside firms
Geographic Proximity of Funders	Investments made online; funders often distant from venture	Investments made online; funders often distant from venture	Investments made online; funders often distant from venture	Investments made online; funders often distant from venture	Often provided by local branches	Most investments local	Invest nationally (or internationally with local partners)
Post-funding Role of Funders	Most remain passive	Most remain passive	Most remain passive	Most remain passive	Predetermined repayment plans	Active (hands-on)	Active (strategic)
Return on Investment	Financial return not relevant	Financial return important (but not the only reason for investing)	Financial return important (but not the only reason for investing)	No financial return (altruism)	Financial return important, collateral is highly important	Financial return important (but not the only reason for investing)	Financial return critical

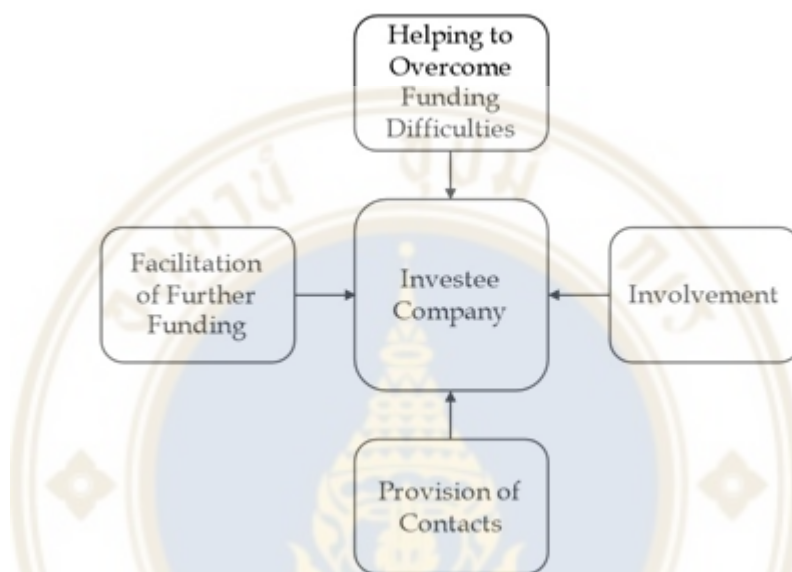
ที่มา :Modified from Lukkarinen et al. (2016)

(Hornuf & Schwienbacher, 2014, p.15) ค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมจะไม่แสดงต่อผู้บริโภครายบุคคลในกรณีที่ธุรกรรมนั้นมีขนาดเล็ก เนื่องจากสัญญาแต่ละสัญญาจะได้รับผลประโยชน์ที่มากเกินไปเกินความคาดหมายของการลงทุนส่วนบุคคล อย่างไรก็ตามในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาอินเทอร์เน็ตได้เปิดโอกาสในการลงทุนขนาดเล็กให้กับผู้คนจำนวนมาก แพลตฟอร์มสามารถช่วยลดขั้นตอนให้กับผู้ลงทุนโดยลดการต่อรองและการร่างสัญญา สิ่งนี้น่าสนใจอย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบการ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการเงินตามสัญญาสามารถปรับแต่งได้มากกว่าผลกำไรที่อาจเกิดขึ้นจากสัญญา สัญญาที่ทำขึ้นเองนั้นมักใช้กับ Business angels ที่ลงทุนเงินก้อนใหญ่และต้องการความคุ้มครองที่มากขึ้น สำหรับการลงทุนใน Crowdfunding ฐานนักลงทุนกว้างกว่า จำนวนเงินที่ลงทุนไม่มากนัก และไม่ต้องทำสัญญา ซึ่งช่วยลดความสนใจให้นักลงทุนที่ไม่มีประสบการณ์

ตารางที่ 2.2 แสดงความแตกต่างระหว่าง Crowdfunding แพลตฟอร์มกับตราสารทุนแบบดั้งเดิม จากตารางแสดงให้เห็นว่ามีความคล้ายคลึงกันหลายประการระหว่างการเงินรูปแบบใหม่และตราสารทุนแบบดั้งเดิม Crowdfunding อิงตามตราสารทุนมีความคล้ายคลึงกับ Angel investor และ Venture Capital มากที่สุด เนื่องจากการลงทุนทั้งสามส่งผลให้เกิดความเป็นเจ้าของในบริษัท รูปแบบที่สำคัญที่สุดระหว่าง Crowdfunding และตราสารทุนแบบดั้งเดิมสามารถพบได้จากประสบการณ์ของนักลงทุน ดังนั้นการระดมทุนแบบ Crowdfunding ทำให้รูปแบบการระดมทุน การตรวจสอบความโปร่งใสของนักลงทุน และการระดมทุนของนักลงทุนเปลี่ยนไป นักระดมทุนส่วน

ใหญ่เป็นนักลงทุนที่ไม่มีประสบการณ์ ซึ่งเน้นความรับผิดชอบในการตรวจสอบสถานะของผู้ให้บริการทางการเงิน ความสามารถหลักของธนาคารอยู่ที่การก่อกำเนิดของเงินให้สินเชื่อในขณะที่การลงทุนในตราสารทุนค่อนข้างใหม่สำหรับธนาคาร เพื่อที่จะก่อให้เกิดการระดมทุนแบบ Equity Base Crowdfunding ในตราสารทุนนั้นต้องมีกลไกการตรวจสอบสถานะที่เหมาะสม

2.1.7 Equity Crowdfunding vs. Traditional Equity Instruments

ภาพที่ 2.2: Framework of Business Angel Benefits

ที่มา: (Macht & Robinson 2008)

Agrawal et al. (2016) กล่าวว่าความไม่สมมาตรของข้อมูลนั้นแพร่หลายใน Crowdfunding และในตลาดเงินทุนอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้มักเกิดขึ้นในกระบวนการประเมินของกิจการใหม่เนื่องจากข้อมูลบริษัทไม่โปร่งใสอย่างสมบูรณ์สำหรับนักลงทุน Angel investor เผชิญกับปัญหาคล้ายกันในการตัดสินใจลงทุนเนื่องจากข้อมูลหลักบางส่วนนั้นยังไม่เปิดเผย

Macht & Robinson (2014) ตั้งข้อสังเกตว่าในขณะที่นักลงทุนอิสระ (Angel investor) ลงทุนในจำนวนที่ใกล้เคียงกันที่สามารถหาได้จาก การระดมทุนแบบ Crowdfunding แต่ก็ไม่ใช่เพียงพอที่จะเอาชนะช่องว่างการระดมทุนสำหรับบริษัทขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ Angel investor ต้องการให้ผู้แสวงหาทุนแสดงศักยภาพในการเติบโตสูง ซึ่งไม่รวมบริษัทที่มีแนวโน้มการเติบโตที่จำกัด นอกจากนี้ Angel investor ลงทุนในภาคส่วนเล็กๆของบริษัทที่เข้าลงทุน และจำนวนของนักลงทุนอิสระยังมีอยู่อย่างจำกัดและพวกเขามักจะชอบการลงทุนในภูมิศาสตร์ที่ใกล้เคียงกับธุรกิจของตนเอง

และบางธุรกิจขาดความพร้อมในการลงทุนซึ่งหมายความว่า บริษัทเหล่านี้ต้องใช้เวลาและทุนเพื่อให้เป็นที่น่าสนใจต่อ Business Angle

Freedman & al. (2015, p.17) กล่าวว่าแม้จะมีความสำเร็จในการลงทุนของนักลงทุนอิสระ(Angel investor) แต่การลงทุนส่วนใหญ่ไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากขาดทุน ความเป็นไปได้ของการเติบโตของบริษัทที่เปิดใหม่นั้นมาพร้อมกับความเสี่ยงของการเติบโตที่ช้าหรือล้มเหลวทั้งหมด นักลงทุนอิสระที่ประสบความสำเร็จมักจะกระจายความเสี่ยงด้วยการลงทุนในบริษัทที่เพิ่งก่อตั้งหลายแห่งซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสในการค้นหาบริษัทที่เพิ่งก่อตั้งที่มีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จสูง ความเสี่ยงที่คล้ายกันนั้นมีส่วนร่วมในการระดมทุนแบบอิงตราสารทุนและเป็นไปได้อาจจะล้มละลายแบบยาวนานในอนาคต

นอกเหนือจากผลตอบแทนทางการเงินที่ชัดเจนที่ได้รับจากธุรกิจ นักลงทุนอิสระมักจะให้ประโยชน์เชิงกลยุทธ์ การมีส่วนร่วมของนักลงทุนอิสระช่วยให้สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดเชื่อมโยงกับนักพัฒนา นักประดิษฐ์ ผู้ประกอบการและกรรมการบริษัท นอกจากนี้ นักลงทุนอิสระมีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัทในบทบาทของพันธมิตรเชิงกลยุทธ์ หรือที่ปรึกษา การมีส่วนร่วมสามารถนำเสนอมุมมองภายในเกี่ยวกับรูปแบบธุรกิจนวัตกรรมและผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีใหม่และการวิจัยที่เป็นกรรมสิทธิ์ ในระยะหลังของบริษัทที่มีนักลงทุนอิสระเข้าร่วมลงทุนมีโอกาสที่จะลงทุนเพิ่มเติมในอนาคต

นอกจากนี้ยังมีรางวัลทางสังคมสำหรับนักลงทุนอิสระ เช่นการพัฒนาชุมชน การสร้างงาน การสนับสนุนผลิตภัณฑ์และบริการที่พวกเขาชื่นชอบ รวมทั้งช่วยเติมเต็มความฝันของพวกเขา ซึ่งได้พบแรงจูงใจที่ไม่เป็นตัวเงินที่คล้ายกันกับการลงทุน Crowdfunding การระดมทุนในรูปแบบตราสารทุนนั้นดึงเอาการเปรียบเทียบกับนักลงทุนอิสระและการลงทุนร่วมทุน ซึ่งทุกประเภทของการลงทุนเป็นการนำเงินลงทุนเพื่อแลกกับหุ้นของบริษัท ความแตกต่างที่สำคัญเกิดจากการมีส่วนร่วมหลังการลงทุนของนักลงทุน ในระยะหลังของการลงทุน ผู้ระดมทุนจะถูกลดบทบาทลงในการมีส่วนร่วมบริหารธุรกิจเนื่องมาจากการเข้ามาของนักลงทุนอิสระ

Wilson & Testoni (2014, p.4) การระดมทุนในรูปแบบตราสารทุนนั้นแตกต่างจากการลงทุนของนักลงทุนอิสระและผู้ร่วมลงทุนในกระบวนการของบริษัท เนื่องจากการทำธุรกรรมนั้นเป็นตัวกลางโดยแพลตฟอร์มออนไลน์ ผู้ลงทุนมีแนวโน้มที่จะลงทุนในบริษัทที่มีคุณค่า มีวิสัยทัศน์หรือความสนใจเป็นของตัวเอง แรงบันดาลใจสามอันดับแรกสำหรับนักลงทุนในการก่อตั้งกองทุนคือความปรารถนาที่จะช่วยเหลือผู้ประกอบการในการเริ่มต้นธุรกิจ ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากการลดหย่อนภาษีและความหวังในการบรรลุผลตอบแทนทางการเงิน ในงานวิจัยอธิบายว่านักลงทุนมีความกังวลในการระดมทุนแบบตราสารทุน เกี่ยวกับค่าบริหารจัดการเมื่อ

โครงสร้างของผู้ถือหุ้นมีขนาดใหญ่เกินไป ดังนั้นเมื่อต้องการขายหุ้นบริษัทจะทำให้การบริหารจัดการไม่คุ้มทุน

Hornuf & Schwiendbacher (2014) แพลตฟอร์มเสนอสัญญามาตรฐานให้กับผู้ออกหลักทรัพย์ นำเสนอการตลาดและคำแนะนำแก่ผู้ประกอบการและทำหน้าที่เป็นเครือข่ายนักลงทุน โดยการโฆษณาหลักทรัพย์บนแพลตฟอร์ม ในการแลกเปลี่ยนสำหรับการใช้บริการ แพลตฟอร์มจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ โดยทั่วไปถ้าการระดมทุนไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ผู้ลงทุนจะได้รับเงินลงทุนคืน

Garmaise (2001) ตรวจสอบทฤษฎี Pecking order ในบริบทของการระดมทุนร่วมทุน แสดงให้เห็นถึงความน่าดึงดูดของการจัดหานักลงทุนอิสระให้กับผู้ประกอบการ โดยการจัดหาความเชี่ยวชาญนอกเหนือจากการระดมทุนที่แท้จริง ในกรณีของการระดมทุน Crowdfunding ประกอบด้วยกลุ่มที่แตกต่างกันของบุคคลที่มักจะไม่ได้มีความเชี่ยวชาญในสาขา ในขณะที่นักลงทุนร่วมทุนมักจะสามารเพิ่มมูลค่าให้กับบริษัทจากประสบการณ์ที่มีอยู่

Hornuf et al. (2014, p.13) ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์สำหรับบริษัทที่ได้รับทุนจากการระดมทุนสามารถสร้างความเสี่ยงในการดำเนินงานประเภทต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับที่ได้รับทุนจากนักลงทุนอิสระ ความแตกต่างนั้นเกิดจากการคัดกรองบริษัท ซึ่งในกรณี Crowdfunding นั้นไม่ได้ดำเนินการโดยนักลงทุนมืออาชีพ ข้อมูลเช่นต้นทุนการผลิตและประสิทธิภาพในการดำเนินงานคือสิ่งที่ผู้ลงทุนต้องพึ่งพาขึ้นอยู่กับผู้ก่อตั้ง ซึ่งมีความเสี่ยงสูงขึ้นเมื่อเทียบกับนักลงทุนอิสระ

Schwiendbacher (2014) อธิบายถึงสองปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ไม่สมมาตรของการระดมทุนใน Crowdfunding ในสถานการณ์ที่บริษัทแสวงหาเงินทุนที่หมดเงินทุนก่อนกำหนด นักลงทุนอิสระมีแนวโน้มที่จะลงทุนในบริษัทต่อไป ในกรณีของการลงทุนแบบ Crowdfunding บริษัทสามารถระดมทุนเพิ่มเติมได้เฉพาะเมื่อมีผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมและความก้าวหน้าที่มองเห็นได้ เนื่องจากผู้ลงทุนไม่ได้มีข้อมูลภายในของบริษัท ดังนั้นจึงเป็นภัยคุกคามต่อความต่อเนื่องของการดำเนินงานของบริษัท

2.1.8 Lending-based crowdfunding vs. Bank Financing

Palmer (2015) มูลค่าของเงินทุนไม่ได้เป็นตัวขับเคลื่อนหลักสำหรับผู้ประกอบการในการหาแหล่งเงินทุนสำหรับโครงการ จากการสัมภาษณ์กับผู้ประกอบการที่ให้เงินสนับสนุนการลงทุน โดยการระดมทุนแบบ Crowdfunding เขาได้ข้อสรุปที่น่าสนใจว่า ผู้ประกอบการเลือกระดมทุน Crowdfunding มากกว่าการจัดหาเงินทุนของธนาคารไม่ใช่เพราะว่า Crowdfunding มีคุณสมบัติที่ดีกว่า แต่เป็นเพราะกระบวนการทำงานที่ช้าและเข้มงวดของธนาคาร นอกจากนี้แพลตฟอร์ม

Crowdfunding ยังเปิดให้บริการนอกเหนือเวลาทำการปกติ ในงานวิจัยยังชี้แจงเพิ่มเติมว่าขั้นตอนการทำงานสำหรับธนาคารอาจใช้เวลานานหลายสัปดาห์เนื่องจากเป็นระบบการทำงานแบบราชการ ขณะที่แพลตฟอร์มระดมทุนสามารถดำเนินการประเมินผลได้ภายใน 48 ชั่วโมง

Green (2014) พบอุปสรรคในกระบวนการให้กู้ยืมของธนาคาร เขาอธิบายว่าเจ้าของธุรกิจขนาดเล็กมักต้องส่งเอกสาร งบการเงินส่วนบุคคลและสำเนาข้อมูลอื่นๆซึ่งเสียเวลา และในบางกรณีข้อมูลอาจผิดพลาดจากตัวเอกสาร ซึ่งผู้ทำวิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่าการรวบรวมข้อมูลจำนวนมากนั้นเป็นไปตามข้อบังคับที่เข้มงวดของธนาคาร การประเมินสินเชื่อธนาคารจะพิจารณาจากอุปนิสัยของลูกค้า เงินทุน ความสามารถในการชำระหนี้ หลักประกัน และเงื่อนไข เนื่องจากมีการพิจารณาหลายขั้นตอนจึงเป็นการสร้างอุปสรรคให้กับผู้กู้ ทำให้ผู้กู้ที่มีศักยภาพหันไปใช้ช่องทางอื่นในการกู้แทน แม้จะมีการยอมรับข้อบกพร่องในระบบ แต่มีเพียงไม่กี่ธนาคารที่ใช้กระบวนการใหม่ในการจัดการคำขอสินเชื่อ โดยใช้เทคโนโลยีแบบผสมผสานสามารถทำให้การถ่ายโอนและการตรวจสอบข้อมูลง่ายขึ้นสำหรับทั้งสองฝ่ายของกระบวนการ

2.2 การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Lore Valanciene and Sima Jegeleviciute (2013): จุดประสงค์ของงานวิจัยนี้คือขอบเขตความรู้เกี่ยวกับ Crowdfunding ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่เป็นแนวคิดค่อนข้างใหม่ที่เชื่อมต่อกับนักลงทุนและผู้ประกอบการ เป็นวิธีการระดมทุนโดยอาศัยความสามารถในการระดมเงินจากบุคคลเพื่อเปลี่ยนความคิดให้เป็นธุรกิจที่เกิดขึ้นจริง Crowdfunding กำลังเติบโตอย่างรวดเร็วและการเติบโตนี้จะขยายใหญ่ขึ้นหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย เนื่องจากความแปลกใหม่ของวิธีการระดมทุน จึงเกิดปัญหาและความกลัวขึ้น อาจนำไปสู่วิธีการประเมินที่ต่ำกว่าเกณฑ์และเสียโอกาสในการระดมทุนได้ จึงมีการนำ Crowdfunding มาวิเคราะห์ SWOT เพื่อช่วยให้ได้ภาพรวมของการระดมทุน Crowdfunding จุดแข็ง คือ โอกาสในการทดสอบความสามารถทางการตลาด ความสามารถในการเข้าถึงเงินทุน ผลประโยชน์สำหรับนักระดมทุน สิทธิในการตัดสินใจของบริษัทอยู่ในมือของผู้ประกอบการ จุดอ่อนคือความท้าทายด้านการบริหารและการบัญชี ความคิดที่ถูกต้อง โหมย การคุ้มครองนักลงทุนรายย่อยและโอกาสในการฉ้อโกง รวมถึงการระดมทุนผ่านอินเทอร์เน็ต ทำให้นักลงทุนอาจขาดคำแนะนำ ซึ่งผลประโยชน์ของ Crowdfunding คาดว่าจะมีต่อเศรษฐกิจ เช่นภัยคุกคามในความเสี่ยงของธุรกิจขนาดเล็กและข้อจำกัดทางกฎหมายที่ไม่เหมาะสมเกิดขึ้น การระดมทุน Crowdfunding จึงเป็นประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการที่เลือกวิธีนี้ในการระดมทุนและนักลงทุนที่มองหาโอกาสการลงทุนที่แตกต่างกัน

Brian J. Rubinton (2011) งานวิจัยแนะนำว่า Crowdfunding เป็นแนวคิดและรูปแบบสำหรับวิวัฒนาการของวณิชชกิจ หรือธนาคาร Crowdfunding เป็นแอปพลิเคชันของการระดมทุน ซึ่งสนับสนุนโครงการโดยเสนอโอกาสการลงทุนสามประเภทแก่ผู้ลงทุนที่มีศักยภาพในการลงทุน คือระดมทุนแบบบริจาการ การลงทุนโดยได้รับผลตอบแทนเป็นตัวเงิน และการลงทุนโดยได้รับผลตอบแทนเป็นหุ้นของบริษัท ในการพัฒนารูปแบบที่ตัวกลางพึ่งพาซึ่งกันและกันในการทำงาน นักลงทุนที่มีศักยภาพจะตัดสินใจเลือกลงทุนหนึ่งในสามของประเภทในการระดมทุน ซึ่ง Crowdfunding มีประสิทธิภาพ และมีความคล่องตัวในการให้บริการมากกว่าการระดมทุนแบบดั้งเดิม

Daniel Blaseg (2016) เนื่องจากธนาคารมีข้อจำกัดด้านการปล่อยสินเชื่อจึงทำให้ผู้ใช้ Crowdfunding เป็นแหล่งเงินทุนภายนอก ในงานวิจัยนี้ได้นำธุรกิจที่จัดตั้งใหม่ 157 ราย ที่กำลังมองหาการระดมทุนแบบหุ้นเพื่อเปรียบเทียบกับ 200 รายที่ไม่ใช่การระดมทุนแบบ Crowdfunding ตัวอย่างจากแพลตฟอร์มระดมทุนที่สำคัญทั้งหมดของเยอรมันตั้งแต่ปี 2554 การระดมทุน Crowdfunding มีแนวโน้มมากขึ้นสำหรับธุรกิจใหม่ซึ่งไม่ได้มีข้อจำกัดเหมือนธนาคาร แหล่งเงินทุนที่เป็นนวัตกรรมจึงมีความเกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวิกฤตของธนาคาร แต่กิจการลงทุนนั้นมีความเสี่ยงมากกว่ากิจการที่ลงทุนที่ไม่ได้ใช้การระดมทุน Crowdfunding

Onyango, L. (2018) ผลการศึกษาพบว่าแพลตฟอร์มที่ประสบความสำเร็จสูงสุดคือการระดมทุนแบบให้ผลตอบแทนเป็นตัวเงิน (100%) การระดมทุนแบบได้ผลตอบแทนเป็นรางวัล (87%), การระดมทุนแบบบริจาการ (46%) และการระดมทุนโดยได้ผลตอบแทนเป็นหุ้น (0%) มีความท้าทายหลายประการที่ผู้ประกอบการรายย่อยต้องเผชิญในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเช่นมูลค่าและขนาดของเครือข่าย การเผชิญกับความท้าทายเหล่านี้ขึ้นอยู่กับประเภทของแพลตฟอร์มเป็นหลัก สำหรับตัวอย่างเช่นมูลค่าและขนาดของเครือข่าย ส่วนใหญ่มีผลกระทบต่อเงินที่จัดหาจากการบริจาการและในรูปแบบของการให้รางวัล เงินทุนจากแพลตฟอร์มการให้สินเชื่อ ระดับความรู้ และการยอมรับต่อการใช้แพลตฟอร์มระดมทุนยังคงเป็นอุปสรรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ยพยายามหาแหล่งเงินทุนผ่านแพลตฟอร์มการให้รางวัลและการบริจาการ แพลตฟอร์มการให้รางวัลและการบริจาการนั้นมีกระบวนการตรวจสอบที่ง่ายและสามารถเข้าถึงได้โดยธุรกิจขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า Crowdfunding แพลตฟอร์มสามารถเพิ่มโอกาสในการจัดหาเงินทุนสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก และสามารถหาทางออกเพื่อลดช่องว่างทางการเงินของพวกเขาได้

Hannah Sabine and Christoffer Kok (2010) งานวิจัยนี้ตรวจสอบผลกระทบของข้อจำกัดด้านปริมาณการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในยุโรปโดยให้ความสำคัญกับช่วงวิกฤต ซึ่งแสดงหลักฐานว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะบคูลของธนาคารมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเติบโตของ

สินเชื่อแก่บริษัท และครัวเรือน สำหรับข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ธนาคารเปลี่ยนแปลงมาตรฐานเครดิต พบว่าทั้งผลกระทบต่อด้านราคา เช่นอัตรากำไรที่สูงขึ้นของสินเชื่อที่มีความเสี่ยง และข้อจำกัดขนาดของสินเชื่อจะส่งผลเสียต่อการเติบโตของสินเชื่อธุรกิจ เช่นเดียวกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งหลักฐานเชิงประจักษ์ที่น่าเสนอแสดงให้เห็นว่าความเต็มใจในการปล่อยสินเชื่อมีผลกระทบต่อกิจกรรมการให้กู้ยืมโดยรวมของธนาคาร โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตทางการเงิน การวิจัยพบว่าแม้ว่าการควบคุมผลกระทบที่มาจาก การเติบโตของความต้องการสินเชื่อ นั้นได้รับผลกระทบในทางลบจากข้อจำกัดของความต้องการปล่อยสินเชื่อ ซึ่งใช้กับทั้งสินเชื่อครัวเรือนสำหรับการซื้อบ้านและสำหรับสินเชื่อที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน นอกจากนี้ยังแสดงหลักฐานว่าผลกระทบของข้อจำกัดการปล่อยสินเชื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับการหยุดชะงักของการเข้าถึงตลาดเงินทุนและสถานะสภาพคล่องของธนาคารเนื่องจากผลของวิกฤตการเงินและการปรับพอร์ตสินเชื่อของธนาคารที่สอดคล้องกัน มุ่งเน้นผ่านราคาเป็นหลักมากกว่าข้อจำกัดด้านปริมาณ

Anthony M, and Jeffrey J. (1998) งานวิจัยนี้ตรวจสอบผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในภาคการเงินกล่าวคือการเติบโตของสินทรัพย์ของภาคธนาคารสามารถขายให้กับนักลงทุนรายอื่น สิ่งที่น่าสนใจคือการลดต้นทุนของการสื่อสารและการขายสินทรัพย์นั้นนำไปสู่การปล่อยสินเชื่อที่มีความเสี่ยงสูงขึ้น การเปลี่ยนแปลงเดียวกันนี้ส่งผลให้ธนาคารมีความเสี่ยงต่อความไม่มั่นคงและประสบความสำเร็จมากขึ้น ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าพอร์ตการลงทุนที่มีความเสี่ยงของภาคธนาคารเพิ่มขึ้นเนื่องจากการพิจารณาของนวัตกรรม การลดสภาพคล่องจะเพิ่มความเต็มใจของภาคธนาคารในการจัดหาเงินทุนที่มีความเสี่ยงสำหรับการลงทุนในภาคอสังหาริมทรัพย์ ในทางตรงกันข้ามไม่ได้หมายความว่าธนาคารจะมีความเสี่ยงมากขึ้น แต่มีการแลกเปลี่ยนระหว่างความเสี่ยงจากภายนอกซึ่งทำให้สภาพคล่องของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นและความเสี่ยงที่ธนาคารจะได้รับจากผลตอบแทนของสินทรัพย์ นวัตกรรมดังกล่าวสนับสนุนการรับความเสี่ยงด้านเครดิตและเพิ่มความเสี่ยงด้านการล้มละลายจากแบบจำลองเพื่อลดช่องโหว่วิกฤตสภาพคล่อง

Fabian G. (2010) งานวิจัยนี้วิเคราะห์บทบาทของตัวกลางในตลาดอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ข้อมูลของสินเชื่อกว่า 14,000 รายการบนแพลตฟอร์มการให้ยืมผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (peer-to-peer) ในตลาดสินเชื่อแบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ให้กู้เสนอสินเชื่อให้ภาคเอกชน การคัดเลือกจะพิจารณาจากข้อมูลที่มีอยู่ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ หากผู้กูรายใดที่ข้อมูลเครดิตที่ดี ก็จะมีโอกาสได้รับเงินกู้ ดังนั้นการใส่ข้อมูลที่สมบูรณ์จะทำให้ผู้กู้มีโอกาสได้รับเงินจากผู้ให้กู่มากกว่า

Thom Hollander (2015) งานวิจัยนี้แบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกคือศึกษาว่าธนาคารมีปฏิกริยาและแรงจูงใจต่อการระดมทุนCrowdfunding อย่างไร ส่วนที่สองวิเคราะห์ว่าธนาคารมีส่วนเกี่ยวข้องในการระดมทุนใน Crowdfunding และจะเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นได้อย่างไร

Crowdfunding อาจทำให้เกิดปัญหาสำหรับผู้ครอบครองตลาดขนาดใหญ่เพราะต้องตัดสินใจว่าจะตอบโต้อย่างไร งานวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้ครอบครองตลาดสามารถมุ่งเน้นไปที่ธุรกิจของตัวเองหรือจะตอบโต้กลับโดยการจัดขวงการระดมทุน หรือเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของ Crowdfunding โดยการนำนวัตกรรมมาใช้และเพิ่มขนาดให้ใหญ่ขึ้น การที่ธนาคารเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการระดมทุนผ่านแพลตฟอร์ม Crowdfunding ได้โดยการสร้างแพลตฟอร์มของตนเอง หรือเป็นพันธมิตรกับแพลตฟอร์มที่มีอยู่แล้ว จากการสัมภาษณ์แรงจูงใจที่สำคัญของธนาคารที่สนับสนุนแพลตฟอร์มระดมทุน Crowdfunding คือแรงจูงใจจากข้อเสนอที่ดี โดดเด่นและการตอบสนองต่อสังคม ธนาคารจะได้รับผลประโยชน์จากการระดมทุน Crowdfunding แพลตฟอร์มคือการช่วยลดต้นทุนการทำธุรกรรม งานวิจัยนี้สรุปว่า Crowdfunding ในปัจจุบันไม่ถือว่าเป็น Disruptive technology เนื่องจากมีขนาดเล็กและไม่น่าสนใจสำหรับบริษัทขนาดใหญ่ อีกทั้งยังเสนอแนะว่าธนาคารไม่ควรลงทุนใน Crowdfunding แพลตฟอร์ม แต่ควรดำเนินธุรกิจแบบเดิมต่อไปเนื่องจากมองว่า Crowdfunding ไม่ได้เป็นภัยคุกคาม ธนาคารควรเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทุน Crowdfunding ในกรณีที่ Crowdfunding สามารถทำให้ต้นทุนการทำธุรกรรมต่ำ ในขณะที่เดียวกันก็ทำให้เกิดเครื่องมือใหม่ๆ แนวทางในการคัดกรองผู้ขอระดมทุนที่ดีขึ้น, ต้นทุนทางสังคมและแพลตฟอร์มการระดมทุนแบบใหม่

Kelly Shue (2011) วิฤตการณ์ธนาคารในปัจจุบันแสดงให้เห็นถึงความท้าทายที่ต้องเผชิญในรูปแบบการให้สินเชื่อแบบเดิม โดยเฉพาะการคัดกรองผู้กู้รายย่อย การเติบโตของการให้สินเชื่อแบบ peer-to-peer นำเสนอโอกาสในการตรวจสอบรูปแบบการให้สินเชื่อที่แตกต่างกันซึ่งต้องพึ่งพาการคัดกรองหลายคน มีข้อได้เปรียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการใช้ข้อมูลจากผู้ให้กู้แต่ละราย อาจขาดความเชี่ยวชาญทางการเงินและประสบการณ์การปล่อยสินเชื่อ งานวิจัยนี้ประเมินว่าผู้ให้กู้ในตลาดแบบ peer-to-peer สามารถใช้ข้อมูลผู้กู้เพื่อประเมินความน่าเชื่อถือผ่านตลาดออนไลน์ได้ พบว่าการนำวิธีประเมินแบบนี้มาใช้ในตลาดออนไลน์จะเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ให้กู้โดยที่ไม่ต้องตรวจสอบคะแนนสินเชื่อที่แท้จริงของผู้กู้แต่ประเมินจากเครดิตรวม งานวิจัยนี้เน้นความสามารถในการคัดกรองของตลาดแบบ peer-to-peer และแนะนำว่าตลาดเกิดใหม่เหล่านี้เป็นส่วนเติมเต็มให้กับตลาดสินเชื่อแบบดั้งเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้กู้รายย่อย

Martin B. (2012) งานวิจัยกล่าวไว้ว่าบริษัทที่เปิดใหม่มักประสบปัญหาในการระดมทุนจากภายนอก โดยใช้ข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุมบริษัทที่เพิ่งเปิดใหม่ 9,715 แห่งในช่วงปี 2550-2552 พบว่าบริษัทเปิดใหม่ที่มีเทคโนโลยีสูงจะใช้เงินลงทุนของธนาคารน้อยและเผชิญกับปัญหาในการระดมทุนจากธนาคารมากกว่าบริษัทที่ใช้เทคโนโลยีต่ำ แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีการวิจัยและพัฒนา จะใช้เงินทุนของธนาคารน้อย และพบว่าธนาคารพึ่งพาข้อมูลจัดอันดับเครดิตภายนอกในการ

ตัดสินใจในบริษัทเทคโนโลยีสูงน้อยลง บริษัทที่ไม่มีเครดิตและบริษัทที่มีเครดิตดีมีความสามารถในการเข้าถึงในการกู้ยืมเงินผ่านธนาคารเท่ากันแต่บริษัทที่มีเครดิตไม่ดีจะส่งผลกระทบต่อตัดสินใจของธนาคารเนื่องจากธนาคารจะประเมินสัญญาณที่ไม่ดีเป็นหลักในการตัดสินใจ ผลสรุปคือผู้กำหนดนโยบายกังวลว่าบริษัทที่มีนวัตกรรมต้องพึ่งพาการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของเครดิตบูโรมากเกินไป แต่งานวิจัยนี้พบว่าความกังวลนี้ไม่ส่งผลกระทบมากนักเนื่องจากธนาคารพึ่งพาการจัดอันดับเครดิตภายนอกในการตัดสินใจให้กู้สำหรับบริษัทที่มีเทคโนโลยีสูงกว่าบริษัทที่มีเทคโนโลยีต่ำ ซึ่งบริษัทเปิดใหม่ต้องเผชิญกับความยากในการระดมทุนผ่านธนาคาร อย่างไรก็ตามบทสรุปนี้ใช้สำหรับบริษัทที่เปิดใหม่ทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นบริษัทที่ใช้เทคโนโลยีสูงหรือบริษัทที่ใช้เทคโนโลยีต่ำ

บริษัท เอฟฟินิตี้ จำกัด (2016) ทศนคติของผู้ประกอบการเริ่มเปลี่ยนแปลงไป จากปัจจุบันที่เทคโนโลยีเริ่มมีบทบาทสำคัญในการดำเนินธุรกิจมากขึ้นควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs สมัยใหม่ หรือ Start-ups มองว่าแหล่งเงินทุนแบบดั้งเดิมมีข้อจำกัดค่อนข้างมาก ไม่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจได้อีกต่อไป ขั้นตอนการพิจารณาเงินทุนของธนาคารยังต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินเรื่องหรืออนุมัติสินเชื่อต่างๆ ค่อนข้างนาน ในขณะที่การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันต้องอาศัยความเร็วเนื่องจากเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีคู่แข่งในธุรกิจจำนวนมาก ซึ่งความล่าช้าของกระบวนการอาจทำให้สูญเสียโอกาสทางธุรกิจได้ ดังนั้น ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงพยายามมองหาแหล่งเงินทุนทางเลือกอื่นๆ เพื่อมาสนับสนุนการดำเนินงานของธุรกิจ ทั้งนี้สิ่งที่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในปัจจุบันมองหาไม่ใช่เงินทุนเพียงอย่างเดียว แต่รวมไปถึงการได้รับคำปรึกษาจากนักลงทุน การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ ความสามารถในการทดสอบความต้องการสินค้าก่อนการผลิตจริง ซึ่งแหล่งเงินทุนทางเลือกประกอบด้วย แหล่งเงินทุนทางเลือกจากนักลงทุนรายเดี่ยว (Angel investors) กลุ่มบริษัทร่วมทุน (Venture Capital) และการระดมทุนจากคนหมู่มาก ผ่านทางอินเทอร์เน็ตแพลตฟอร์ม (Crowdfunding) ก็สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการไทยได้อย่างครบถ้วน

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2561) กล่าวว่าแพลตฟอร์ม Peer-to-Peer Lending (P2P Lending) ในไทย ที่มุ่งเจาะกลุ่มผู้กู้รายย่อย โดยเฉพาะเอสเอ็มอี ซึ่งคงช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้กลุ่มดังกล่าวได้ ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่ถูกลง เนื่องจากต้นทุนในบางกระบวนการปล่อยกู้ที่อาจลดลงได้จากการดำเนินธุรกิจอยู่บนระบบดิจิทัล อีกทั้งแพลตฟอร์มบางแห่งยังได้ออกแบบให้มีกลไกการแข่งขันด้านราคาเพิ่มเติมในระดับนักลงทุน ผ่านกระบวนการประมูลลูกหนี้ออนไลน์ใน

อีกชั้นหนึ่ง นอกจากนี้ เงื่อนไขการขอกู้ผ่านแพลตฟอร์มยังผ่อนคลายลง ทั้งในมิติหลักทรัพย์ค้ำประกัน และมีติของระยะเวลาดำเนินการของธุรกิจด้วยเช่นกันเมื่อเทียบกับการขอสินเชื่อของสถาบันการเงิน ซึ่งหัวใจสู่ความสำเร็จของ P2P Lending ยังเป็นเรื่องการจัดการความเสี่ยงที่ติดลอคกระบวนการปล่อยกู้ของแพลตฟอร์ม ไม่ว่าจะเป็นระบบ Credit Scoring และบริการติดตามทวงหนี้ตลอดจนบทพิสูจน์ถึงเสถียรภาพของแพลตฟอร์ม เมื่อฐานลูกค้าขยายใหญ่ขึ้น โดยกระบวนการเหล่านี้จะมีผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุน ซึ่งเป็นผู้รับความเสี่ยงจากการผิคนัดชำระหนี้ทั้งหมดรวมทั้งค่าใช้จ่ายในกระบวนการทวงถามหนี้ อันแตกต่างไปจากผู้ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ที่จะได้รับเงินฝากตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่กำหนด ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประเมินว่ายอดเงินปล่อยกู้สำหรับสินเชื่อธุรกิจผ่านแพลตฟอร์มในปี 2561 อยู่ที่ 1,000-1,500 ล้านบาท ซึ่งถ้าเทียบกับปริมาณสินเชื่อเอสเอ็มอีของระบบธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในไทย แม้จะคิดเป็นเพียงสัดส่วนราว 0.03% เท่านั้น แต่ก็นับว่า สามารถช่วยเติมช่องว่างบริการทางการเงินที่เคยมีได้บางส่วนในระหว่างรอการประกาศเกณฑ์กำกับจาก ธปท. และก.ล.ต. เพิ่มเติม ซึ่งเมื่อเกณฑ์ดังกล่าวออกมา ประกอบกับระบบจัดการด้านเครดิตของแพลตฟอร์มได้รับการพัฒนามาระยะหนึ่ง ในมิติของฐานลูกค้าจะกว้างขึ้น

นริศรา โพธิ์ทอง (2018) การให้กู้ยืมเงินระหว่างผู้กู้และนักลงทุนโดยตรงผ่านระบบออนไลน์ (Peer to Peer Lending) ในสหรัฐอเมริกาที่มีปริมาณที่สูงและมีอัตราการเติบโตอย่างรวดเร็วในหลายปีที่ผ่านมา เมื่อเทียบกับหลายประเทศ การเติบโตของการให้กู้ยืมระหว่างผู้กู้และนักลงทุนโดยตรงผ่านระบบออนไลน์ (P2P Lending) มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์หรือไม่ นั้น ยังไม่มีข้อสรุปที่แน่ชัด สำหรับในประเทศไทยการอนุญาตให้มีการทำธุรกรรมกู้ยืมเงินระหว่างผู้กู้และนักลงทุนโดยตรงผ่านระบบออนไลน์ (P2P Lending) อยู่ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณา การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ถึงผลของการทำธุรกรรมการให้กู้ยืมเงินระหว่างผู้กู้และนักลงทุนโดยตรงผ่านระบบออนไลน์ (P2P Lending) ต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ โดยศึกษาข้อมูลของประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2550 ถึงไตรมาสที่ 4 ของปี 2557 โดยวิธีการสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า อัตราส่วนของทุนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราเงินเพื่อ มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมอย่างมีนัยสำคัญ และอัตราการกันสำรองหนี้สูญต่อเงินกู้ยืมรวม มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อทุนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งพบว่าการให้กู้ยืมระหว่างผู้กู้และนักลงทุนโดยตรงผ่านระบบออนไลน์ ไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกาทั้งอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม(ROA) และ อัตราผลตอบแทนต่อทุน(ROE)

บจก. ศูนย์วิจัย กลติกรไทยในปี (2557) งานวิจัยเรื่องการลดข้อจำกัดในการเข้าถึงเงินทุนในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยซึ่งระบุว่าอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกของผู้ประกอบการไทยมีแนวโน้มลดลงโดยมีสาเหตุจากการผ่อนคลายข้อจำกัดทางการเงินหลังช่วงวิกฤตการณ์เศรษฐกิจปี 2540 ซึ่งมีปัจจัยสำคัญ 3 ประการเป็นตัวขับเคลื่อน ได้แก่ การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และการกำกับดูแลสถาบันการเงินไทย และการปรับปรุงรูปแบบธุรกิจและการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาทางการเงินจากปัจจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ปัจจัยสำคัญ 3 ประการที่มีผลต่อการผ่อนคลายข้อจำกัดในการเข้าถึงสินเชื่อที่มา: บจก.ศูนย์วิจัยกลติกรไทย (2557)

นอกจากนี้วิกฤติดังกล่าวยังกดดันให้ธนาคารพาณิชย์ต้องปรับปรุงรูปแบบธุรกิจและการดำเนินงานของธนาคารเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยในครั้งแรกต้องจัดการกับปัญหานี้ด้วยคุณภาพและการเพิ่มระดับเงินสำรองสำหรับหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ รวมทั้งการเพิ่มความเข้มแข็งของเงินกองทุนด้วย ซึ่งมาตรการต่างๆ ย่อมทำให้สถาบันการเงินต้องมีต้นทุนที่สูงขึ้นเพื่อลดความเสี่ยง ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงต้องหาแนวทางการให้บริการอื่นๆ เพื่อรักษาผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นของธนาคาร จากปัจจัยดังกล่าวจึงก่อให้เกิดนวัตกรรมทางการเงินอื่นๆ ตามมา รวมทั้งมีการปรับกลุ่มลูกค้าเป้าหมายมาสู่กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากขึ้น อันเป็นผลดีต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบเชิงกลยุทธ์ของ Crowdfunding ต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทย ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยและกระบวนการวิจัย Methodology โดยกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative research มีขั้นตอนในการดำเนินการเพื่อให้การวิจัยมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยและการเก็บข้อมูล
3. คำถามสำหรับสัมภาษณ์
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์
5. การทดสอบคุณภาพของการเก็บข้อมูล
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดกลุ่มประชากร

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากผู้ที่ทำงานในอุตสาหกรรมธนาคารไทย ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 15 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยและการเก็บข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research มีลักษณะ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก In-depth Interview ผู้วิจัยทำการออกแบบฟอร์มในการสัมภาษณ์ในลักษณะ ปลายเปิด เพื่อมุ่งหาข้อมูลโดยละเอียดของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผลกระทบของ Crowdfunding ที่มีต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทยในเขตกรุงเทพฯ และ ปริมณฑล

กระบวนการและขั้นตอนในการออกแบบการวิจัย (research design) หรือการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินการโดยสรุปดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแนวคิดในการวิจัย เพื่อกำหนดขอบเขตและหัวข้อการวิจัย อีกทั้งยังเป็นข้อมูลประกอบการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก

2. สร้างแบบสอบถามในการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาประเด็นคำถามจากการทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาครอบคลุมตามขอบเขตการวิจัยซึ่งเป็นที่ต้องการศึกษาเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ มีการเรียงลำดับคำถาม มีโครงสร้างคำถามการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ส่วนดังนี้ ผู้วิจัยได้แนบแบบสอบถามทั้งหมดไว้ภาคผนวกท้ายเล่ม

- ส่วนที่ 1 คำถามทั่วไปเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

- ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับมุมมองต่อ Crowdfunding ผลกระทบของ Crowdfunding และการปรับตัวของอุตสาหกรรมธนาคารไทย

3. นำแบบสอบถามในการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม

4. นำแบบฟอร์มสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง

3.3 คำถามสำหรับสัมภาษณ์

การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรงเกี่ยวกับผลกระทบของ Crowdfunding ที่มีต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทย โดยแบ่งรูปแบบการสอบถามข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คำถามทั่วไปเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับมุมมองต่อ Crowdfunding ผลกระทบของ Crowdfunding และการปรับตัวของอุตสาหกรรมธนาคารไทย โดยคำถามทั้ง 2 ส่วนผู้วิจัยจะเป็นผู้สัมภาษณ์โดยตรง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในสถาบันการเงิน 15 ท่าน โดยมีคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ดังนี้

3.3.1 ส่วนที่ 1 คำถามทั่วไปเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

3.3.2 ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับมุมมองต่อ Crowdfunding ผลกระทบและการปรับตัวของสถาบันการเงิน

3.3.2.1 มุมมองของอุตสาหกรรมธนาคารไทย ต่อ Crowdfunding แพลตฟอร์ม

3.3.2.2 อุตสาหกรรมธนาคารมอง Crowdfunding แพลตฟอร์มว่ามีผลกระทบอย่างไร

3.3.2.3 อุตสาหกรรมธนาคารจะปรับตัวต่อผลกระทบจาก Crowdfunding อย่างไร

3.3.2.4 อุตสาหกรรมธนาคารมอง Crowdfunding แพลตฟอร์มว่าเป็นโอกาสอย่างไร

3.3.2.5 ในการกำหนดกลยุทธ์ของอุตสาหกรรมธนาคารในการจัดการ Crowdfunding มีแนวทางอะไรบ้าง

3.3.2.6 ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนากลยุทธ์ประกอบด้วยอะไรบ้าง

3.3.2.7 ท่านคิดว่าอุตสาหกรรมธนาคารต้องได้รับการสนับสนุนทางด้านใดบ้างในการนำแพลตฟอร์ม Crowdfunding มาใช้

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์จาก Qualitative Data และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อจำแนกประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์และสรุปความคิดเห็นเพื่อนำเสนอจุดประสงค์

3.5 การทดสอบคุณภาพของการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างชุดคำถามเพื่อใช้ในการวิจัยนี้ โดยศึกษาวิธีการสร้างชุดคำถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้เคยมีผู้ศึกษาไว้แล้วจึงนำมาประยุกต์ให้เข้ากับงานวิจัยที่ต้องการศึกษา ทั้งนี้

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ดังต่อไปนี้

3.5.1 ความเที่ยงตรง (Validity)

ผู้วิจัยได้นำชุดคำถามในการสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ปรับปรุงแก้ไข ภาษาและคำถามให้กระชับชัดเจน เข้าใจง่าย สำหรับผู้ถูกสัมภาษณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ และสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการหาคำตอบสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้

3.5.2 ความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยนำชุดคำถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบก่อน (Pre-Test) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 ชุด การทดสอบก่อนการวิจัยนี้เพื่อหาความน่าเชื่อถือของชุดคำถามว่ากลุ่มตัวอย่างนี้มีความเข้าใจในชุดคำถามหรือไม่ และได้คำตอบตามที่คาดหวังหรือไม่ หากทดสอบแล้วพบว่าชุดคำถามนี้ผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าใจและได้คำตอบตามที่คาดหวัง จากนั้นจึงนำชุดคำถามไปเก็บจริง

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยมีทั้งการบันทึกเสียงหรือในบางกรณีให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่สะดวกให้พบเพื่อให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์และจดบันทึกขณะดำเนินการสัมภาษณ์ หรือกรณีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่สะดวกให้บันทึกเสียงผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์และจดบันทึกขณะดำเนินการสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์แนบไว้ในภาคผนวกท้ายเล่มชื่อแบบสอบถามสำหรับงานวิจัย

3.7 การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์

เมื่อผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อจำแนกประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์และสรุปความคิดเห็นเพื่อนำเสนอตามจุดประสงค์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องผลกระทบเชิงกลยุทธ์ของ Crowdfunding ที่มีต่ออุตสาหกรรมธนาคาร โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแบบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่าง 15 คน ที่ทำงานธนาคารในเขตกรุงเทพฯ และ ปริมณฑล โดยถามตอบจากประสบการณ์และมุมมองของกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งจะได้นำแสดงตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์
2. ข้อมูลเกี่ยวกับมุมมองต่อ Crowdfunding ผลกระทบและการปรับตัวอุตสาหกรรมธนาคารไทย

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้วิจัยทำการวิจัยโดยสอบถามความเห็นจากผู้ที่ทำงานในธนาคารจำนวน 15 คน ซึ่งสามารถสรุปข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

ตารางที่ 4.1 : ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์	ตำแหน่ง	บริษัท
คนที่ 1	ผู้จัดการดูแลความสัมพันธ์ลูกค้าธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์	ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)
คนที่ 2	ผู้อำนวยการฝ่ายธุรกิจการลงทุน	ธนาคารออมสิน
คนที่ 3	ผู้บริหารผลิตภัณฑ์เงินฝากและบัตรเครดิต เครดิต	ธนาคาร ซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)
คนที่ 4	ผู้จัดการอาวุโสฝ่ายการตลาด	ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)

ตารางที่ 4.1 : ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	ตำแหน่ง	บริษัท
คนที่ 5	First Senior Vice President :Payment Product Solution & Management Division	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
คนที่ 6	Senior Vice President Digital Product	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
คนที่ 7	Project Manager – SCB10X	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
คนที่ 8	รองผู้อำนวยการฝ่าย Payment Solution KTB	ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
คนที่ 9	Senior Vice President	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
คนที่ 10	ผู้จัดการธุรกิจสัมพันธ์	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
คนที่ 11	รองผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนาและ วางแผนกลยุทธ์ธุรกิจลูกค้ารายย่อย	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
คนที่ 12	Vice President Disruptive Technology	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
คนที่ 13	Cross-Border Product Manager & Innovation	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
คนที่ 14	Vice President World Business Strategy and Marketing Management (รองประธานฝ่ายกลยุทธ์ธุรกิจโลก และการจัดการการตลาด)	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
คนที่ 15	ผู้อำนวยการฝ่าย Business Innovation	ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

4.2 คำถามเกี่ยวกับมุมมองต่อ Crowdfunding ผลกระทบและการปรับตัวของ อุตสาหกรรมธนาคารไทย

4.2.1 มุมมองของธนาคารต่อ Crowdfunding Platform

ในการพัฒนาเทคโนโลยีและ Social Platform ใหม่ๆ มุมมองต่อความเข้าใจของธนาคารที่มีต่อ Crowdfunding Platform เป็นสิ่งสำคัญ จากประเด็นนี้จะเห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มองว่า Crowdfunding Platform คือช่องทางการระดมทุนของคนที่ไม่มียุทธศาสตร์ โดยมีผลตอบแทนหลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับโมเดล ซึ่งเป็นการระดมทุนจากแต่ละคนในจำนวนเงินที่ไม่มาก

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า

“...คือตัวกลางระดมทุนของคนที่มีโปรเจกต์แต่ไม่มีทุน โดยผู้ให้เงินระดมทุนก็จะได้รับผลตอบแทนต่างกันไปอาจจะเป็นหุ้น, ผลตอบแทน หรือในรูปแบบตัวเงิน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า

“เมื่อคนมี Innovation ใหม่ๆ ก็สามารถโพสต์ลงในแพลตฟอร์ม หรือ เว็บไซต์ หากใครสนับสนุนก็จะโอนเงินไปให้เพื่อให้โปรเจกต์นี้เกิดขึ้น แล้วคนให้เงินระดมทุนก็จะได้รับผลตอบแทนโดยตัดคนกลางออกไป”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า

“...คนที่มีไอเดียแต่ไม่มีทุนต้องการระดมทุนกับคนหมู่มากโดยสามารถใช้ช่องทางผ่านเว็บไซต์ในการระดมทุน เป็นการระดมทุนจำนวนไม่มากจากแต่ละคน โดยผลตอบแทนของ Crowdfunding มีหลายแบบ Donation, Equity, Reward, Money ซึ่งหากเงินระดมทุนไม่ครบตามต้องการก็จะคืนกลับให้กับผู้ให้ระดมทุน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า

“... การระดมเงินทุนของธุรกิจ startup เพื่อนำไปต่อยอดในการพัฒนาธุรกิจของตัวเอง โดยมีทั้งให้ผลตอบแทนในรูปแบบการถือหุ้น ดอกเบี้ย สิทธิในสินค้านั้นๆกับผู้ให้ทุน หรือแม้กระทั่งเป็นการให้เปล่าจากผู้ลงทุน ซึ่งเป็นการระดมทุนจากแต่ละคนในจำนวนเงินไม่มากแต่มีปริมาณคนจำนวนมาก”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า

“แพลตฟอร์มของคนที่มีไอเดียและต้องการระดมทุน โดยผู้ที่ให้ทุนก็จะได้รับผลตอบแทนเป็นสินค้าหรือบริการ หรือสิทธิพิเศษต่างๆ”

นอกจากนี้ยังมีมุมมองอื่นๆที่มองว่าคนที่มาระดมทุนผ่าน Crowdfunding Platform คือช่องทางของคนที่ไม่สามารถระดมทุนผ่านธนาคารได้ เนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์ที่ธนาคารกำหนดไว้ ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า

“...เป็นการระดมทุนที่ไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันและพร้อมจะกลายเป็นเงินสูญหากโครงการที่ระดมทุนไปไม่สามารถทำตามเงื่อนไขได้และผู้เข้ามาระดมทุนในช่องทางนี้ส่วนใหญ่คือผู้ที่ไม่สามารถขอระดมทุนผ่านธนาคารได้เนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์ตามเงื่อนไขที่กำหนด” ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า

“...การระดมทุนจากคนหมู่มาก โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเข้าระดมทุนผ่านแพลตฟอร์ม ซึ่งคนกลุ่มนี้จะไม่สามารถเข้าระดมทุนกับธนาคารได้เนื่องจากไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน โดยผลตอบแทนมีหลายแบบขึ้นอยู่กับโมเดล”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า

“...การระดมทุนผ่านแพลตฟอร์มของผู้ที่ต้องการเงินทุนที่ไม่สามารถขอกู้จากธนาคารได้เนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์ของธนาคาร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า

“Crowdfunding platform เป็นตัวกลางในการให้ผู้ประกอบการต่างๆ สามารถหาแหล่งเงินลงทุนจากประชาชนรายย่อยได้ เนื่องจากมีผู้ประกอบการรายเล็กเป็นจำนวนมากที่ยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินเนื่องด้วยข้อจำกัดต่างๆที่ค่อนข้างงวดต่อการปล่อยสินเชื่อ”

และผู้ให้สัมภาษณ์บางคนกล่าวว่า Crowdfunding Platform ในประเทศไทยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบบริจาค หรือ Donation Crowdfunding Platform

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า

“Crowdfunding เป็นช่องทางการระดมทุนผ่านแพลตฟอร์มที่สามารถเข้าถึงได้ทั้งทางเว็บไซต์ และ แอปพลิเคชันมีหลายโมเดล ในประเทศไทยส่วนใหญ่จะเป็นประเภท Donation เพื่อช่วยเหลือสังคม เช่น เทใจดอทคอม ก้าวคนละก้าวของพี่ตูน เป็นต้น”

และสุดท้ายผู้ให้สัมภาษณ์บางคนมองว่าโมเดลที่จะกระทบกับธนาคารคือการระดมทุน Crowdfunding ในรูปแบบ Peer to Peer Lending และ Equity Based Crowdfunding

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า

“...Crowdfunding มีหลายรูปแบบ เป็นช่องทางการระดมทุนใหม่แต่โมเดลที่จะกระทบกับธนาคารโดยตรงคือการระดมทุนแบบ Peer to Peer Lending และ Equity Based Crowdfunding หากธนาคารแห่งประเทศไทยอนุมัติให้สามารถเริ่มใช้ในประเทศไทยได้ ธนาคารควรมีวิธีการจัดการในการรับมือในอนาคต”

4.2.2 อุตสาหกรรมธนาคารไทย มอง Crowdfunding Platform ว่ามีผลกระทบ

อย่างไร

ในส่วนนี้ผู้วิจัยต้องการทราบว่าในมุมมองของธนาคาร การระดมทุน Crowdfunding จะกระทบกับภาคธนาคารหรือไม่ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มองว่าไม่กระทบกับธนาคารเพราะลูกค้ากลุ่มที่มาระดมทุนผ่านช่องทาง Crowdfunding ไม่ใช่กลุ่มลูกค้าเป้าหมายของธนาคาร อีกทั้งการระดมทุน Crowdfunding ก็มีข้อเสียในเรื่องการถือโง่ง การคัดกรองคน และ ไม่ได้มีการรับประกันว่าการระดมทุนผ่านช่องทางนี้จะประสบความสำเร็จ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า

“ไม่กระทบต่อภาคธนาคาร เพราะมีกลุ่มที่เชื่อมั่นในธนาคารมากกว่า แม้จะต้องยื่นเอกสารและต้องมีหลักประกันในการขอสินเชื่อ การระดมทุนผ่าน Crowdfunding แม้จะไม่ต้องยื่นหลักประกันแต่ผู้ขอระดมทุนต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ให้ทุนและไม่ได้มีการรับประกันว่าจะได้รับเงินทุนทุกครั้ง อีกทั้งมองว่าการกู้ยืมผ่านธนาคารยังมีประโยชน์ในเรื่องภาษีจากดอกเบี้ยจ่าย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า

“มองว่าไม่กระทบ เนื่องจากกลุ่มคนที่ใช้การระดมทุนผ่านแพลตฟอร์ม Crowdfunding ไม่ใช่กลุ่มลูกค้าเป้าหมายอีกทั้งมีความเสี่ยงในการผิดชำระหนี้มาก ในมุมมองของธนาคารการจะให้สินเชื่อจะต้องตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ที่มาขอสินเชื่อก่อน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ธนาคารว่าผู้มาขอสินเชื่อมีความสามารถที่จะจ่ายเงินคืนธนาคารได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า

“ไม่กระทบเพราะ Crowdfunding เน้นการลงทุนของรายย่อย ทั้งบุคคลทั่วไป หรือกระทั่งนักลงทุนอิสระที่ใช้เงินส่วนตัวในการลงทุนในธุรกิจ โดยจำนวนเงินแตกต่างกันมาก และมุมมองการให้เงินลงทุนนั้น ไม่ได้มีการคาดหวังในแง่ผลตอบแทน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า

“ไม่กระทบหากบริษัทเกิดใหม่หันไประดมทุนจากทางอื่นแทนธนาคาร เช่น Crowdfunding เพราะการทำ Crowdfunding ที่จะประสบความสำเร็จ ขึ้นอยู่กับเครดิตของแต่ละคนด้วย อีกทั้งในประเทศไทยไม่ได้มีแพลตฟอร์ม Crowdfunding ที่ใหญ่และน่าเชื่อถือเพียงพอที่จะมาแข่งกับธนาคาร ซึ่งการระดมทุนผ่าน Crowdfunding ก็ไม่ได้มีการรับประกันว่าจะสามารถระดมทุนได้สำเร็จ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า

“ไม่กระทบ มองว่า Crowdfunding ไม่ได้เป็นคู่แข่ง และไม่สามารถสู้ธนาคารได้ เนื่องจากธนาคารมีการคัดกรองผู้กู้ดีกว่าอีกทั้งการขอระดมทุนจาก Crowdfunding ก็ไม่ได้การันตีว่าจะสำเร็จทุกราย และธนาคารจะไม่เอาตัวเองเข้าไปเสี่ยงกับคนกลุ่มนี้เนื่องจากมีโอกาสเกิดหนี้เสียมากกว่า”

นอกจากนี้ยังมีบางกลุ่มจากการสัมภาษณ์ที่มองว่าแม้การระดมทุน Crowdfunding จะไม่กระทบกับธนาคารแต่หากมี Crowdfunding เข้ามา ธนาคารสามารถเข้ามา Support ในเรื่อง Payment ให้ได้

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า

“ไม่กระทบ เนื่องจากเป็นกลุ่มลูกค้าใหม่ที่ธนาคารยังไม่ได้ให้บริการ แต่ก็ยังเป็นช่องทางของสถาบันการเงินในการเป็น Payment facilitator ในการจัดตั้งระบบการระดมทุน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า

“ไม่มีผลกระทบต่อธนาคาร เพราะธนาคารสามารถเข้าไปเป็น Payment channel ใน Crowdfunding Platform ได้ เนื่องจากในประเทศไทยคนส่วนใหญ่ยังเชื่อมั่นในตัวธนาคารมากกว่า”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า

“ไม่กระทบเพราะว่า Crowdfunding ในมุมมองของผู้ใช้คือมีความเสี่ยง อีกทั้งต้องใช้ระบบ Payment gateway ของธนาคารในการ Support ด้วยเช่นกัน”

และยังมีผู้ให้สัมภาษณ์บางคนมองว่าในปัจจุบันธนาคารมีการปรับตัวการให้สินเชื่อที่ง่ายขึ้น สะดวกและอนุมัติเร็วขึ้นโดยใช้เทคโนโลยีมาปรับใช้ อีกทั้งฐานของธนาคารกว้างกว่า จึงมองว่าไม่กระทบกับธนาคารหรือหากกระทบก็เป็นส่วนน้อย

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า

“กระทบบ้าง แต่คิดว่าเป็นส่วนน้อย เพราะในปัจจุบันธนาคารนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการพัฒนาการให้สินเชื่อ หรือการทำธุรกรรมที่รวดเร็วขึ้น ซึ่งเชื่อว่ารวดเร็วกว่า Crowdfunding เช่น SCB Speedy แม้อาจจะสูญเสียรายได้ส่วนหนึ่งแต่คิดว่าธนาคารก็สามารถให้บริการได้อยู่”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า

“มองว่ายังไม่กระทบกับธุรกิจธนาคารแม้ว่า Crowdfunding จะเร็วกว่า และไม่ขอหลักประกัน เนื่องจากฐานของธนาคารกว้างกว่า และธนาคารก็มีการปรับตัวในเรื่องการปล่อยสินเชื่อให้เร็วขึ้นมากกว่าสมัยก่อน”

อย่างไรก็ตาม มีกลุ่มผู้สัมภาษณ์ส่วนหนึ่งที่ให้ความเห็นที่ต่างซึ่งมองว่า Crowdfunding กระทับกับธนาคาร การที่ธนาคารไม่สามารถปล่อยสินเชื่อให้ได้ครอบคลุมทุกกลุ่มจะเป็นการสูญเสียรายได้และเสียส่วนแบ่งตลาดไป

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า

“มีผลกระทบต่อสถาบันการเงินแน่นอน เนื่องจากผู้ที่ต้องการใช้เงินหากมีไอเดียที่น่าสนใจก็สามารถนำไประดมทุนได้ง่าย ต่างกับสถาบันการเงินที่ต้องดูสภาพคล่องทางการเงิน ดูหลักทรัพย์ค้ำประกัน ดูความมั่นคงในหน้าที่การงานประกอบการให้สินเชื่อ ซึ่งหากแพลตฟอร์มนี้สามารถนำมาใช้ในประเทศไทยได้จริงจะกระทบกับการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินอย่างแน่นอน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า

“กระทบกับธนาคารเนื่องจากข้อจำกัดของธนาคารเข้มงวดกว่าทำให้ผู้ที่ต้องการระดมทุนรายย่อยหันไปใช้การระดมทุนผ่าน Crowdfunding ที่ง่ายและรวดเร็วกว่า”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า

“กระทบในรูปแบบของการกู้เงินเปลี่ยนไป เนื่องจากในปัจจุบันบริษัท Start up เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะหันไปหาเงินทุนผ่าน Crowdfunding มากกว่า ทำให้กระบวนการกู้หรือระดมทุนจากธนาคารลดลง ซึ่งกลุ่ม Start Up ก็ไม่ใช่กลุ่มลูกค้าเป้าหมายของธนาคาร เนื่องจากไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า

“กระทบโดยตรงเนื่องจากในปัจจุบันตลาดสินเชื่อ เริ่มให้สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน ลูกค้าที่ต้องการระดมทุนคือคนที่ต้องการเงิน การที่ธนาคารไม่สามารถ Capture ลูกค้ากลุ่มนั้นได้ทำให้เสียโอกาสในการเพิ่มรายได้ของธนาคาร เนื่องจากธนาคารควรต้องรองรับลูกค้าได้ทุกกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า

“กระทบทั้งด้านบวกและลบ ผลทางด้านบวกคือ ธนาคารสามารถนำแพลตฟอร์มนี้มาใช้ในธนาคารเองได้ เพราะได้เปรียบในเรื่องฐานลูกค้า อีกทั้งมีความน่าเชื่อถือมากกว่า ส่วนผลด้านลบคือกระทบกับธนาคารเรื่องของ Personal Loan คนอาจหันไปใช้ Crowdfunding แต่กลุ่มคนเหล่านี้คือ Unsecure lending ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ซึ่งแพลตฟอร์มนี้ก็มีความเสี่ยง ถ้าแพลตฟอร์มนี้มี credit scoring หรือมีการประเมินความเสี่ยงที่ดี ก็อาจสามารถแย่งส่วนแบ่งตลาดของธนาคารไปได้บ้าง”

4.2.3 สถานบันการเงินจะปรับตัวต่อผลกระทบจาก Crowdfunding อย่างไร

ผู้วิจัยต้องการศึกษาแนวทางการปรับตัวของธนาคารจากผลกระทบของ Crowdfunding ซึ่งผู้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าธนาคารควรลดต้นทุนการทำธุรกรรมและต้นทุนการดำเนินงานให้ต่ำที่สุด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยนำเทคโนโลยีมาปรับกระบวนการพิจารณาและอนุมัติสินเชื่อให้เร็ว และลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน อีกทั้งควรปรับกฎเกณฑ์ หรือข้อจำกัดธนาคารให้ผ่อนปรนมากขึ้น

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า

“...เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีพัฒนาไปเร็วมากสามารถนำมาปรับใช้ในการทำงานของธนาคารได้ ซึ่งในปัจจุบันทางธนาคารก็ได้มีการปรับตัวบ้างแล้ว เช่นมีการใช้ AI เข้ามาคัดกรองผู้กู้ ทำให้กระบวนการการให้สินเชื่อเร็วขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า

“ในปัจจุบันธนาคารก็ปรับตัวอยู่ เพราะต้องการลดค่าใช้จ่าย ดังนั้นธนาคารจึงนำเทคโนโลยีต่างๆมาปรับใช้ในกระบวนการทำงาน เพื่อลดขั้นตอนการทำงาน ทำให้การทำงานเร็วขึ้น อีกทั้งในปัจจุบันธนาคารก็มีการแข่งขันกันมาก ดังนั้นหากธนาคารไม่ปรับตัวก็จะไม่สามารถแข่งขันกับธนาคารอื่นได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า

“ธนาคารควรปรับตัวโดยหามาตรการผ่อนคลายการปล่อยสินเชื่อลง โดยพิจารณาความเป็นไปได้ของแผนธุรกิจและให้การสนับสนุนสินเชื่อตาม criteria ที่กำหนดขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า

“...ปัจจุบันธนาคารได้ปรับตัวโดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย เนื่องจากแต่เดิมยุ่งยากในการขอเอกสาร แต่ปัจจุบันเริ่มใช้ดิจิทัลมากขึ้น ได้ปรับเปลี่ยนมาใช้สินทรัพย์ทางดิจิทัลโดยใช้ Robot ทำงานแทน ในการตรวจสอบข้อมูลเพื่อทำให้การปล่อยสินเชื่อเร็วขึ้น หรือใช้ Social Network ในการทำ Credit Scoring เพื่อวัดความเสี่ยง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า

“ธนาคารจะปรับตัวโดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการอนุมัติสินเชื่อและลดการขอเอกสาร อีกทั้งเพื่อเพิ่มความสะดวกและลดต้นทุนในกระบวนการปล่อยสินเชื่อ เช่น SCB Abacus เป็น Partner กับ Lazada ทำให้ธนาคารสามารถเห็นข้อมูลยอดขายของร้านค้า โดยที่ไม่ต้องมาขอ Statement ทำให้ช่วยลดขั้นตอนในการอนุมัติสินเชื่อ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า

“ธนาคารจะปรับตัวโดยนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเป็นโอกาสในการหารายได้ของธนาคาร แล้วนำมาปรับใช้เองหรือเป็นPartner แต่ปัจจุบันการให้สินเชื่อของธนาคารก็ปรับตัวได้ดีขึ้นและรวดเร็วขึ้นมากกว่าแต่ก่อน เช่น SCB Speedy ปล่อยกู้โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน อีกทั้งรวดเร็วกว่า และรู้ผลได้เร็ว”

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าธนาคารควรปรับตัวโดยการนำ Crowdfunding มาใช้เอง หรือเป็นตัวประสานงานในเรื่อง Secure Payment

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า

“สิ่งที่จะปรับตัวคือ ธนาคารอาจจะมีการ Fund Website ขึ้นมา โดยขออนุญาต กคต. เพื่อจะทำ Crowdfunding เอง อีกทั้งยังเป็น Infrastructure ในการทำ Secure Payment หรือ Escrow Account ซึ่งจะได้ค่าธรรมเนียม...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า

“...ปรับรูปแบบการระดมทุน อาจเป็นการทำหน้าที่เป็นเว็บไซต์ที่เป็นตัวกลาง เพื่อจัดทำเว็บไซต์ให้ ธุรกิจ startup เข้ามานำเสนอ product ของตัวเองเพื่อระดมทุน เนื่องจากความน่าเชื่อถือเป็นสิ่งสำคัญ ที่ทำให้ปัจจุบัน crowdfunding ยังไม่เป็นที่นิยมในประเทศไทย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า

นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์บางคนมองต่างว่า ธนาคารไม่ควรนำ Crowdfunding มาใช้เอง ธนาคารควรแค่ Support ระบบการจ่ายเงินอย่างเดียว เพราะมองว่าการทำ Crowdfunding เองมีความเสี่ยงหากโปรเจกต์ของผู้ระดมทุนไม่สามารถทำได้จริง

“...สนับสนุนระบบหลังบ้าน เช่นระบบ Payment Gateway และ มองว่าธนาคารไม่ควรเปิด Crowdfunding เองเพราะไม่ต้องการเอาชื่อเสียงของธนาคารมาเสี่ยง เนื่องจากธนาคารจะไม่รับความเสี่ยงในการปกป้องนักลงทุน”

4.2.4 สถาบันการเงินมอง Crowdfunding Platform ว่าเป็นโอกาสอย่างไร

เนื่องจากการระดมทุน Crowdfunding สะดวก รวดเร็ว และไม่มีปัญหาเรื่องเงื่อนไข และเอกสารต่างๆแบบธนาคารทำให้ในอนาคตระบบการระดมทุน Crowdfunding อาจมาแทนที่ธนาคารได้ ดังนั้นจึงต้องการทราบว่า ธนาคารมอง Crowdfunding ว่าเป็นโอกาสต่อธนาคารอย่างไรบ้าง ซึ่งจากที่สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มองว่าเป็น โอกาสในการนำ Crowdfunding Platform มาใช้ เนื่องจากบางโมเดลยังไม่มีในประเทศไทย ดังนั้นหากได้รับการอนุมัติจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย

ก็ควรนำมาใช้เพื่อที่จะสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันอีกทั้งเพิ่มส่วนแบ่งตลาดมากขึ้น และนอกจากนี้ธนาคารสามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือของผู้ใช้ Platform นี้ได้ ซึ่งเพิ่มความน่าเชื่อถือกว่า Crowdfunding ทั่วไป

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า

“มองว่าเป็นโอกาส ในเรื่อง Crowdfunding ไม่สามารถตรวจสอบยืนยันความน่าเชื่อถือได้ หากให้ธนาคารเป็นส่วนหนึ่งในการตรวจสอบข้อมูลเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ให้ระดมทุน ก็ถือเป็นอีกทางที่สร้างรายได้ให้กับธนาคารได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า

“เป็นโอกาสที่ธนาคารสามารถนำแพลตฟอร์มนี้มาใช้ หรือเป็น Agency โดยทำหน้าที่เป็นตัวกลางและเก็บค่าธรรมเนียม อีกทั้งธนาคารก็ได้ประโยชน์ในมุมที่ธนาคารจะเห็นว่ามีความสนใจโครงการนี้น้อยแค่นั้นซึ่งเป็นการทำการวิเคราะห์ตลาดไปในตัวว่าโปรเจกต์นี้สามารถไปต่อได้หรือไม่ เพื่อการตอบสนองของตลาดในปัจจุบัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า

“มองว่าเป็นโอกาสแทนที่จะรอให้ Crowdfunding เป็นที่นิยม ก็นำแพลตฟอร์มมาใช้ให้เป็นส่วนหนึ่งในการระดมทุนเพื่อเพิ่มรายได้จาก Transaction Fee เพื่อเป็นการ Transfer ความเสี่ยงออกไป Credit risk ไม่มีกับธนาคาร โดยชูจุดแข็งจากการที่ธนาคารเป็นตัวกลาง ซึ่งมีความน่าเชื่อถือ จากการคัดกรองคนของธนาคารแล้ว”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า

“เป็นโอกาสกับธนาคารเนื่องจากในประเทศไทยยังไม่มีแพลตฟอร์มนี้ หากไม่รีบทำก็จะพลาดไป เพื่อ capture ในทุกๆพื้นที่ เพราะไม่รู้ว่าธุรกิจไหนจะรุ่ง ดังนั้นจึงเป็นโอกาสในการกระจายเงินลงทุนในทุกๆธุรกิจ ถ้า ก.ล.ต. และธนาคารแห่งประเทศไทยอนุมัติ”

นอกจากที่ธนาคารจะมองว่าเป็นโอกาสในการนำ Crowdfunding Platform มาใช้ หรือจะเป็นตัวประสานงานในเรื่องระบบ Payment ยังมีผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าเป็นโอกาสที่ธนาคารจะทำให้ธุรกิจเกิดใหม่เติบโตขึ้นไปพร้อมกับธนาคาร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า

“เป็นโอกาสที่จะได้สนับสนุนให้กับคนที่มีความคิด ไอเดียดีๆ ได้ลงมือทำจริง เมื่อกลุ่มนี้เติบโต ก็จะโตไปพร้อมกับธนาคาร ซึ่งกลุ่ม Start up ก็ต้องพึ่งพาธนาคาร เช่น Online Payment ตัดจากบัตรเครดิตเป็นต้น โดยมองว่า Non bank ทำได้น้อยมากในประเทศไทย เพราะกฎหมายจะคุ้มครองเข้มเนื่องจากเป็นเรื่องของความน่าเชื่อถือ”

4.2.5 ในการกำหนดกลยุทธ์ของอุตสาหกรรมธนาคารในการจัดการ Crowdfunding มีแนวทางอะไรบ้าง

ผู้วิจัยต้องการทราบถึงการวางกลยุทธ์เพื่อรับมือกับ Crowdfunding ว่าธนาคารมีการรับมือในการกำหนดกลยุทธ์อย่างไรบ้าง ซึ่งจากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่กล่าวว่าควรเริ่มจากการปรับตัวโดยนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้การปล่อยสินเชื่อรวดเร็ว และง่าย เหมือน Platform Crowdfunding ทำให้คนจะหันมาใช้ธนาคารมากกว่า อีกทั้งนำเทคโนโลยีหรือระบบต่างๆมาช่วยในการตัดสินใจ กระบวนการวิเคราะห์ เพื่อให้กระบวนการต่างๆรวดเร็วขึ้น

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า

“...เดิมการปล่อยสินเชื่อต้องสัมภาษณ์และขอเอกสารข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจ แต่หากนำระบบมาช่วยประมวลการตัดสินใจ ซึ่งเที่ยงตรงกว่า แต่หากเป็นการกู้เงินจำนวนมาก ยังไงธนาคารก็ควรใช้การพิจารณาแบบดั้งเดิมดีกว่า”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า

“กลยุทธ์คือการทำให้ขั้นตอนการอนุมัติสินเชื่อเร็วขึ้น แต่ธนาคารต้องไม่เผชิญความเสี่ยงที่มาก โดยจะต้องนำเทคโนโลยีมาช่วยประเมินการให้สินเชื่อแทนคนซึ่งเร็วกว่า และเที่ยงตรงกว่า”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า

“นำเทคโนโลยีมาทำให้กระบวนการทำงานของธนาคารเร็วขึ้น สะดวกขึ้นทำให้คนหันมาขอระดมทุนกับธนาคารมากกว่าเพราะน่าเชื่อถือกว่า”

นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ยังมีความเห็นต่างว่าธนาคารควรพิจารณาการอนุมัติสินเชื่อในรูปแบบอื่น เช่นวินัยในการจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าผ่อนบ้าน เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า

“ต้องปรับโมเดลในการพิจารณาการอนุมัติสินเชื่อ โดยการพิจารณาเครดิตของลูกค้าจากทางอื่นเป็นองค์ประกอบ เช่นการจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าผ่อนบ้าน เป็นต้น นอกเหนือจาก Financial Statement โดยพิจารณาจากวินัยการใช้เงินเพื่อให้เหมาะกับลูกค้ากลุ่มนี้”

และยังมีมุมมองว่าธนาคารควรนำ Crowdfunding Platform มาใช้เองและดูแลเรื่องระบบ Payment ด้วย เพราะฐานลูกค้าของธนาคารกว้างกว่าจึงนำมาเป็นข้อได้เปรียบในการแข่งขัน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า

“ธนาคารสามารถวางตัวเป็นผู้ส่งเสริมแพลตฟอร์ม โดยการให้บริการ payment facilitator ได้ และในอนาคตอาจจะมีการให้บริการ Crowdfunding platform เอง โดยนำจุดแข็งในเรื่องความน่าเชื่อถือ และฐานลูกค้าของธนาคารที่มากกว่ามาใช้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า

“ธนาคารจะเข้าไปเป็นตัวกลางในการสร้างความน่าเชื่อถือโดยการคัดกรองข้อมูลของผู้ที่เข้ามาระดมทุนเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนในการเข้ามาลงทุนในแพลตฟอร์ม Crowdfunding”

และสุดท้ายมีผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่าควรให้ระบบแต่ละธนาคารสามารถเชื่อมต่อกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการดึงข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์การให้สินเชื่อ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า

“ต้องร่วมมือกับทุกธนาคารในการเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างธนาคารได้ เพื่อความสะดวกในการดูข้อมูลและนำมาพิจารณาในการให้สินเชื่อ”

4.2.6 ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนากลยุทธ์ประกอบด้วยอะไรบ้าง

เมื่อธนาคารวางกลยุทธ์ในการจัดการกับ Crowdfunding แล้วจึงอยากทราบว่าอุปสรรคจากการวางกลยุทธ์ตามที่กล่าวมาคืออะไรบ้าง โดยผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มองว่าอุปสรรคส่วนใหญ่คือเรื่องความน่าเชื่อถือของผู้ใช้ที่มาขอระดมทุน อีกทั้งโปรเจกต์ที่ผู้ขอระดมทุนเสนอจะสามารถทำให้เกิดขึ้นจริงได้มากน้อยแค่ไหน เนื่องจากผู้ให้ทุนนั้นต้องรับความเสี่ยงเองทั้งหมด ซึ่งหากแก้ปัญหาเหล่านี้ไม่ได้ Crowdfunding ก็ไม่สามารถเติบโตในประเทศไทย

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า

“...ความน่าเชื่อถือของคนขอระดมทุน ในเรื่องการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนว่าเงินที่ลงทุนไปจะก่อให้เกิดประโยชน์ได้จริง และความน่าเชื่อถือของแพลตฟอร์ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า

“...ยังไม่สามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ทั้งการยืนยันตัวตนของคนขอระดมทุน และความถี่หน้าของโครงการ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า

“...ความน่าเชื่อถือของตัวระบบแพลตฟอร์ม และวิธีการคัดกรองแพลตฟอร์มและคนมาขอระดมทุน หากการคัดกรองไม่ดี ทำให้คนขาดความเชื่อมั่นในPortal นี้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า

“... ยังไม่มีกระบวนการที่ช่วยให้การยืนยันตัวตนของผู้ที่ต้องการระดมทุน เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้ให้ระดมทุน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า

“ตัวระบบของแพลตฟอร์มและการคัดกรองคนมาขอระดมทุนอีกทั้งการที่ไม่สามารถการันตีได้ว่าโปรเจกต์ที่คนมาขอระดมทุนนั้นสามารถเกิดขึ้นได้จริงหรือไม่”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า

“ระบบคัดกรองคนเข้าร่วมโครงการ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ และวิธีการจ่ายเงินหรือควรกำหนดเงื่อนไขในการทยอยปล่อยเงิน การตรวจสอบความคืบหน้าของโปรเจกต์ ในการตรวจสอบว่าสินค้าอยู่ขั้นตอนไหน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า

“ปัญหาเรื่องความน่าเชื่อถือของแพลตฟอร์ม การคัดกรองผู้ขอระดมทุน และความเสถียรของนักลงทุนและธนาคาร ซึ่งหากแก้ปัญหาเหล่านี้ไม่ได้ Crowdfunding ก็ไม่สามารถเติบโตได้”

นอกจากนี้ยังมีบางส่วนมองว่าอุปสรรคในการกำหนดกลยุทธ์คือความรู้ ความเข้าใจของผู้ที่มาใช้ Crowdfunding Platform เนื่องจาก Platform นี้ผู้ใช้บริการจะต้องรับความเสี่ยงเองทั้งหมด ดังนั้นหากผู้ใช้ Platform ไม่เข้าใจในกฎเกณฑ์จะทำให้เป็นปัญหาในภายหลัง

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า

“ความรู้ความเข้าใจของผู้ให้ระดมทุนและผู้ขอระดมทุนต่อแพลตฟอร์ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า

“ความรู้ความเข้าใจของนักลงทุน ทั้งความเสี่ยงต่างๆ และการทำให้นักลงทุนมาใช้แพลตฟอร์มนี้ จะทำอย่างไรให้นักลงทุนเชื่อมั่นในแพลตฟอร์มนี้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า

“กฎหมายและความพร้อมของประชาชนรายย่อย รวมถึงการวางกฎเกณฑ์ต่างๆ ของทั้งผู้ต้องการแหล่งเงินทุน และผู้ให้ทุน”

และยังมีผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่ากฎเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยในเรื่องการนำเอา Crowdfunding Platform มาใช้ ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ สามารถช่วยส่งเสริม สนับสนุนการนำมาใช้ได้มากขึ้นแค่ไหน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า

“กฎเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และการทำธุรกิจที่ล้มเหลวซึ่งทำก่อให้เกิดหนี้เสียจำนวนมาก”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า

“ธนาคารแห่งประเทศไทยเนื่องจากเข้มงวดอาจมองว่าธนาคารไม่เหมาะสมในการมาทำเองเพราะตลาดอาจเสียดุล และการคัดกรองคนเข้าแพลตฟอร์ม”

4.2.7 อุตสาหกรรมธนาคารไทยต้องการการสนับสนุนทางอย่างไรในการนำแพลตฟอร์ม Crowdfunding มาใช้

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่กล่าวว่าธนาคารควรได้รับการสนับสนุนจากธนาคารแห่งประเทศไทย, ก.ล.ต., หน่วยงานรัฐบาล, กฎหมาย และภาครัฐบาลในการออกนโยบายหรือกฎเกณฑ์ที่ช่วยสนับสนุน Crowdfunding ให้สามารถเกิดขึ้นได้จริง

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า

“ต้องการสนับสนุนเรื่องกฎหมายเนื่องจากแต่เดิมธนาคารแห่งประเทศไทยจะไม่กล้าลองอะไรใหม่ๆเลยไม่อนุมัติให้ทำ ดังนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยควรสนับสนุนแต่ทำอย่างระมัดระวังและเฝ้าดูอย่างใกล้ชิด”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า

“หน่วยงานรัฐบาลต้องให้ความร่วมมือในการพัฒนาระบบ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้รองรับ และความปลอดภัย เนื่องจากเป็นข้อมูลส่วนตัวของประชาชน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการวิเคราะห์การพิจารณาให้สินเชื่อ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า

“ธนาคารแห่งประเทศไทย และ ก.ล.ต.”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า

“กฎเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย การคุ้มครองผู้บริโภค เพราะเป็นความเสี่ยงของนักลงทุนที่ต้องรับความเสี่ยงเอง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า

“กฎหมายและความพร้อมของประชาชนรายย่อย รวมถึงการวางกฎเกณฑ์ต่างๆ ของทั้ง ผู้ขอระดมทุน และผู้ให้ทุน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า

“ธนาคารแห่งประเทศไทย และ ก.ล.ต. ต้องมีการควบคุมในระดับที่พอดี”

เนื่องจาก Crowdfunding Platform ผู้ให้ระดมทุนจะเป็นผู้รับความเสี่ยงเองทั้งหมด หากโปรเจกต์ที่ผู้ขอระดมทุนไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริง หรือหากผู้มาขอระดมทุนนั้นนำเงินไปใช้ในทางที่มิชอบ ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จึงมีมุมมองที่ว่าสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคไม่ควรคุ้มครองผู้บริโภคเกินเหตุสมควร ไม่เช่นนั้นอาจทำให้ Crowdfunding ไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริง

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า

“ต้องการสนับสนุนจากสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคจะต้องมีความเข้าใจกฎระเบียบของ Crowdfunding ไม่ใช่คุ้มครองผู้บริโภคเกินขอบเขต เพราะอาจจะทำให้ Crowdfunding ไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริง”

นอกจากนี้ยังมีอีกความคิดเห็นที่กล่าวว่าควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละโปรเจกต์ที่ผู้ขอระดมทุนมาเสนอ เพื่อให้โปรเจกต์นั้นสามารถเกิดขึ้นได้จริงและได้รับคำแนะนำที่ตรงกับสินค้าหรือบริการที่นำมาเสนอและต้องการข้อมูลของผู้มาขอระดมทุนมากขึ้นเพื่อใช้ในการตัดสินใจ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า

“ต้องการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละโปรเจกต์มาสนับสนุน เช่น ธนาคารเป็นตัวกลางในการระดมทุน หากธนาคารเห็นว่าแผนธุรกิจนั้นขาดการสนับสนุนด้านไหน ก็จะนำผู้ที่มาขอระดมทุนไปหาผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ เช่น ธุรกิจอาหาร ควรได้รับการสนับสนุนจากคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยอาจให้การสนับสนุนในเรื่องการใช้เทคโนโลยี เพื่อต้องการผลักดันให้โปรเจกต์นี้เกิดขึ้นได้จริงๆ”

นอกจากนี้สิ่งที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการสนับสนุนคือ การเปิดเผยข้อมูลของผู้ใช้แพลตฟอร์ม อีกทั้งต้องการคนคัดกรองผู้ที่เข้ามาใช้การระดมทุน เพื่อช่วยลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า

“ต้องการสนับสนุนจากผู้ที่มาขอระดมทุนในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลการเงินที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อง่ายต่อการตัดสินใจ อีกทั้งยังเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับผู้ให้ระดมทุน และการให้ข้อมูลที่มากขึ้นก็ยังมีโอกาสมากขึ้นได้การได้รับเงินระดมทุน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า

“สนับสนุนให้มี Partner ที่ช่วยมาคัดกรองความเสี่ยง เพื่อให้แพลตฟอร์มมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งต้องการสนับสนุนจากผู้ที่มาขอระดมทุนให้สามารถเปิดเผยข้อมูลและสถานะการเงินเพื่อให้แพลตฟอร์มสามารถตรวจสอบ คัดกรองได้ก่อน เพื่อลดความเสี่ยงของผู้ให้ทุน อีกทั้งเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือของผู้ขอระดมทุนมากยิ่งขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า

“ต้องการสนับสนุนเรื่องความเข้าใจแพลตฟอร์ม และต้องรักษาเสถียรภาพของแพลตฟอร์ม เนื่องจากป้องกันคนที่เข้ามาหาหาผลประโยชน์แอบแฝง”

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องผลกระทบเชิงกลยุทธ์ของ Crowdfunding ต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่าง 15 คน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาว่าการระดมทุนแบบ Crowdfunding จะกระทบกับอุตสาหกรรมธนาคารไทยอย่างไร 2) เพื่อศึกษาว่าแนวทางการปรับตัวของอุตสาหกรรมธนาคารไทยที่มีต่อการระดมทุน Crowdfunding เป็นอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลงานวิจัยรวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ ได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 สรุปผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

ส่วนที่ 2 อภิปรายผลการวิจัย

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการศึกษาว่าการระดมทุนแบบ Crowdfunding จะกระทบกับอุตสาหกรรมธนาคารไทยอย่างไร

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์เข้าใจและรู้จัก Crowdfunding แต่ส่วนใหญ่จะนึกถึง Crowdfunding ในรูปแบบ Donation Based Crowdfunding และ Reward based Crowdfunding และในมุมมองของผู้บริหารธนาคารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า Crowdfunding ไม่กระทบกับภาคธนาคาร เพราะกลุ่มลูกค้าที่ใช้การระดมทุนแบบ Crowdfunding ไม่ใช่กลุ่มลูกค้าหลักของธนาคาร เนื่องจากเป็นรายย่อยและไม่ผ่านเงื่อนไขการกู้ระดมทุนกับธนาคารจึงมาใช้ช่องทางนี้ซึ่งมองว่า Crowdfunding ไม่ใช่คู่แข่ง ฐานลูกค้าต่างกัน และการระดมทุน Crowdfunding มีจุดอ่อนในเรื่องการคุ้มครองนักลงทุนรายย่อย การโกงและไม่มีการรับประกันว่าผู้ขอระดมทุนจะสามารถขอระดมทุนสำเร็จทุกราย ซึ่งผู้บริหารธนาคารส่วนใหญ่มองว่าหาก Crowdfunding ยังมีจุดอ่อนเรื่องนี้ อยู่จะไม่กระทบกับธนาคารเพราะผู้ให้ระดมทุนจะขาดความเชื่อมั่นและต้องแบกรับความเสี่ยงไว้เอง และมุมมองผู้บริหารส่วนใหญ่มองว่าในปัจจุบันการให้สินเชื่อของธนาคารมีความรวดเร็ว สะดวก

กว่าสมัยก่อนเพราะธนาคารได้ปรับตัวโดยทำเทคโนโลยีมาพัฒนากระบวนการให้สินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็วและสามารถแข่งขันกับภายนอกได้ เช่นบางธนาคารมี Application สำหรับการขอระดมทุนที่ลดขั้นตอนการพิจารณา และอนุมัติสินเชื่อได้เร็วเพียง 1-2 ชั่วโมง และพบว่ายังมีเพียงส่วนน้อยที่มองว่า Crowdfunding กระแทกกับธนาคารโดยให้เหตุผลว่าเนื่องจากธนาคารยังมีข้อจำกัดเรื่องเอกสารในการขอสินเชื่อ ความเร็ว ทำให้ผู้ขอระดมทุนบางส่วนหันไปขอระดมทุนผ่าน Crowdfunding แทน ซึ่งธนาคารไม่สามารถให้สินเชื่อที่รองรับได้ทุกกลุ่ม ทำให้เสียโอกาสในการเพิ่มรายได้ของธนาคาร

5.1.2 ผลการศึกษาแนวทางการปรับตัวของสถาบันการเงินที่มีต่อภาวะระดมทุนแบบ Crowdfunding เป็นอย่างไร

จากผลวิจัยพบว่าผู้บริหารธนาคารส่วนใหญ่มองว่าธนาคารมีการปรับตัวโดยนำนวัตกรรมของเทคโนโลยีมาใช้ ซึ่งปัจจุบันก็มีการปรับตัวเพื่อลดขั้นตอนการทำงาน ลดความซ้ำซ้อน ผิดพลาด และทำให้กระบวนการการทำธุรกรรมกับธนาคารรวดเร็วขึ้น ซึ่งการนำเทคโนโลยีมาใช้จะทำให้ต้นทุนในการทำธุรกรรมลดลง ส่งผลในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากปัจจุบันรายได้หลักของธนาคารไม่ใช่ค่าธรรมเนียม ดังนั้นจะต้องปรับตัวโดยการลดต้นทุนการดำเนินงานของธนาคารให้น้อยที่สุด และทำให้กระบวนการในการทำธุรกรรมเร็ว สะดวก และง่ายต่อการใช้งานมากขึ้น และการนำเทคโนโลยีมาใช้ทำให้ธนาคารสามารถลดการขอเอกสาร เนื่องจากสามารถดึงข้อมูลของผู้มาขอระดมทุนได้ และใช้เทคโนโลยีในการตรวจสอบข้อมูล ทำให้การปล่อยสินเชื่อเร็วขึ้น และปรับเงื่อนไขในการให้สินเชื่อ นำพฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้มาขอระดมทุนมาใช้ในการพิจารณาการให้สินเชื่อ เช่น วินัยในการจ่ายบัตรเครดิต ค่าน้ำค่าไฟ ค่าผ่อนบ้าน เป็นต้น เพื่อสามารถเพิ่มฐานลูกค้าให้ครอบคลุมในทุกกลุ่ม

อีกทั้งผลการวิจัยพบว่าปัญหาและอุปสรรคของ Crowdfunding ในปัจจุบันคือการคัดกรองข้อมูลของผู้มาขอสินเชื่อ การฉ้อโกง หากผู้ขอระดมทุนไม่สามารถทำให้โครงการนั้นเกิดขึ้นได้จริง ผู้ให้ระดมทุนจะเป็นผู้รับความเสี่ยงเองทั้งหมด ดังนั้นควรมีตัวกลางที่น่าเชื่อถือที่สามารถเข้ามาคัดกรองผู้เข้ามาขอระดมทุนได้ และที่สำคัญหากธนาคารแห่งประเทศไทย และ ก.ล.ต. อนุมัติ ก็จะเป็นโอกาสของธนาคารในการนำ Crowdfunding Platform มาใช้เนื่องจากธนาคารจะมีการคัดกรองผู้มาขอระดมทุนก่อน ทำให้น่าเชื่อถือกว่า Crowdfunding ทั่วไป หรือธนาคารเป็นตัวกลางของ Crowdfunding เช่น Escrow Payment คือตัวกลางในการเก็บเงินระดมทุนไว้ก่อน หากครบตามจำนวนที่ผู้ขอระดมทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด ก็จะส่งต่อไปให้ผู้ขอระดมทุน แต่หากไม่ครบตามจำนวนหรือภายในระยะเวลาที่กำหนด ก็จะกระจายกลับคืนสู่นักลงทุนโดยธนาคารจะได้รับ

ผลประโยชน์ในรูปแบบของค่าธรรมเนียม ซึ่งเป็นการเพิ่มช่องทางในการหารายได้ให้กับธนาคารเพิ่มขึ้น อีกทั้งการที่ธนาคารนำ Crowdfunding มาใช้นั้นทำให้ได้เห็นว่าการไหนที่ตลาดกำลังสนใจอยู่ ถือเป็น การวิเคราะห์ตลาดไปในตัว

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ผลการศึกษาว่าการระดมทุนแบบ Crowdfunding จะกระทบกับสถาบันการเงินอย่างไร

ผลการวิจัยในมุมมองของผู้บริหารธนาคารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า Crowdfunding ไม่กระทบกับสถาบันการเงิน และการระดมทุน Crowdfunding มีจุดอ่อนในเรื่อง การคัดกรองผู้ใช้แพลตฟอร์ม, การให้ข้อมูลของผู้ขอระดมทุน, ความน่าเชื่อถือของแพลตฟอร์ม, การคุ้มครองนักลงทุนรายย่อย, การโกงและไม่มีการรับประกันว่าผู้ขอระดมทุนจะสำเร็จทุกราย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lore and Sima (2013) กล่าวว่าจุดอ่อนของ Crowdfunding คือความท้าทายด้านการบริหารการเงิน ความคิดที่ถูกต้อง โหม การคุ้มครองนักลงทุนรายย่อย และโอกาสในการหนีโกง ซึ่งสถาบันการเงินมองว่าหาก Crowdfunding ยังมีจุดอ่อนเรื่องนี้อยู่จะไม่กระทบกับธนาคารเพราะผู้ให้ระดมทุนจะขาดความเชื่อมั่นและต้องแบกรับความเสี่ยงไว้เอง และงานวิจัยของ ศูนย์วิจัยกสิกร (2561) กล่าวว่า หัวใจสู่ความสำเร็จของ P2P Lending ซึ่งเป็น โมเดลหนึ่งใน Crowdfunding คือเรื่อง การจัดการความเสี่ยงที่ดีของกระบวนการในแพลตฟอร์ม ไม่ว่าจะเป็น Credit Scoring และการบริหารจัดการตามทวงหนี้ ตลอดจนความมีเสถียรภาพของแพลตฟอร์ม และเนื่องจากปัญหาหลักของ Crowdfunding คือเรื่องการคัดกรองผู้มาขอระดมทุนหากผู้ขอระดมทุนไม่สามารถให้ข้อมูลได้มากพอ หรือให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ ทำให้ท้ายที่สุดแล้วอาจเกิดปัญหาตามมา เนื่องจากผู้มาขอระดมทุนมีข้อมูลตัวเองมากกว่าผู้ให้ระดมทุนทำให้เกิดปัญหาการรับรู้ข้อมูลที่ไม่เท่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Agrawal et al. (2016) ที่กล่าวไว้ว่า ความไม่สมมาตรของข้อมูลนั้นแพร่หลายใน Crowdfunding ซึ่งมักเกิดขึ้นในกระบวนการประเมินของบริษัทเปิดใหม่เนื่องจากข้อมูลไม่โปร่งใสอย่างสมบูรณ์

ในงานวิจัยของ Palmer (2015) กล่าวว่าผู้ประกอบการเลือกระดมทุน Crowdfunding มากกว่าการจัดหาเงินทุนธนาคารเพราะกระบวนการทำงานที่ล่าช้าและเข้มงวดของธนาคาร และงานวิจัยของ บริษัท เอฟฟินิตี้ จำกัด (2016) กล่าวว่าผู้ประกอบการมองว่าแหล่งเงินทุนแบบดั้งเดิมมีข้อจำกัดค่อนข้างมาก ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจได้ ขั้นตอนการพิจารณาการอนุมัติสินเชื่อต่างๆ ใช้เวลานาน ทำให้สูญเสียโอกาสทางธุรกิจไปให้แหล่งเงินทุนทางเลือกเช่น Crowdfunding ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการได้มากกว่า แต่จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารธนาคารส่วนใหญ่มองว่าในปัจจุบันการให้สินเชื่อของธนาคารมีความรวดเร็วสะดวกกว่าสมัยก่อนเพราะธนาคารได้ปรับตัวตามเทคโนโลยีตลอดเวลาเพื่อพัฒนากระบวนการให้สินเชื่อที่มีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันกับภายนอกได้ เช่นบางธนาคารมี Application สำหรับการขอระดมทุนที่ลดขั้นตอนการพิจารณา และอนุมัติสินเชื่อได้เร็วเพียง 1-2 ชั่วโมง

5.2.2 ผลการศึกษาแนวทางการปรับตัวของสถาบันการเงินที่มีต่อการระดมทุนแบบ

Crowdfunding เป็นอย่างไร

จากผลวิจัยพบว่าธนาคารปรับตัวโดยนำนวัตกรรมของเทคโนโลยีมาใช้ ทำให้ต้นทุนในการทำธุรกรรมลดลง กำไรมากขึ้น ส่งผลในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Agrawal, Catalini et al. (2014) กล่าวว่า การลดต้นทุนทางธุรกรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดหาเงินทุน โดยนำระบบอัตโนมัติมาทดแทนส่งผลให้ใช้เงินลงทุนน้อยลงและทำให้ได้รับกำไรมากขึ้น

ในปัจจุบันรายได้หลักของธนาคารไม่ใช่ค่าธรรมเนียม ดังนั้นจะต้องปรับตัวโดยการลดต้นทุนการดำเนินงานของธนาคารให้น้อยที่สุด โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการตรวจสอบข้อมูลทำให้การปล่อยสินเชื่อเร็วขึ้น และปรับเงื่อนไขในการให้สินเชื่อ นำพฤติกรรมค่าใช้จ่ายของผู้มาขอระดมทุนในการพิจารณาการให้สินเชื่อ เช่น วินัยในการจ่ายบัตรเครดิต ค่าน้ำค่าไฟ ค่าผ่อนบ้าน เป็นต้น เพื่อสามารถเพิ่มฐานลูกค้าให้ครอบคลุมในทุกกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บจก. ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2557) ให้ปรับปรุงรูปแบบธุรกิจและการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งมีการปรับกลุ่มลูกค้าเป้าหมายมาสู่กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากขึ้นในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ผลการศึกษาพบว่าหากธนาคารแห่งประเทศไทย และ ก.ล.ต. อนุมัติ ก็จะเป็นโอกาสของธนาคารในการนำ Crowdfunding แพลตฟอร์มมาใช้เนื่องจากธนาคารจะมีการคัดกรองผู้มาขอระดมทุนก่อน ทำให้น่าเชื่อถือกว่า Crowdfunding ทั่วไป หรือธนาคารเป็นตัวกลางของ Crowdfunding ซึ่งเป็นการเพิ่มช่องทางในการหารายได้ให้กับธนาคารเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thom Hollander (2015) ที่กล่าวว่าผู้ครอบครองตลาดสามารถมุ่งเน้นไปที่ธุรกิจของตัวเองหรือจะตอบโต้กลับโดยการขัดขวางการระดมทุน หรือเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของ Crowdfunding โดยการนำนวัตกรรมมาใช้และเพิ่มขนาดให้ใหญ่ขึ้น การที่ธนาคารเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการระดมทุนผ่านแพลตฟอร์ม Crowdfunding ได้โดยการสร้างแพลตฟอร์มของตนเอง หรือเป็นพันธมิตรกับแพลตฟอร์มที่มีอยู่นอกจากนี้ยังสรุปว่า Crowdfunding ในปัจจุบันไม่ถือว่าเป็น Disruptive Technology เนื่องจากมีขนาดเล็กและไม่น่าสนใจสำหรับบริษัทขนาดใหญ่ อีกทั้งยังเสนอแนะว่าธนาคารไม่ควรลงทุนใน Crowdfunding แพลตฟอร์ม แต่ควรดำเนินธุรกิจแบบเดิมต่อไปเนื่องจากมองว่า Crowdfunding ไม่ได้เป็นภัยคุกคามต่อธุรกิจธนาคาร ธนาคารควรนำ Crowdfunding มาใช้ในกรณีที่สามารถช่วยต้นทุนของธนาคารลดต่ำลง

5.3 ข้อจำกัดในการวิจัยและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป

5.3.1 ข้อจำกัดในการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างไม่ครอบคลุมในเรื่องของมุมมองเทคโนโลยี ทำให้มีมุมมองที่หลากหลาย เข้าใจไม่ตรงกัน
2. ข้อจำกัดในด้านระยะเวลาการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ซึ่งมีระยเวลานาน้อย
3. รูปแบบในการจัดเก็บข้อมูลที่เน้นในเรื่องของ Qualitative ที่ไม่ได้เน้นเรื่อง Quantitative เพื่อมองเชิงลึกมากขึ้น
4. เนื่องจากประเภทของการระดมทุน Crowdfunding มีหลายประเภทแต่จากการสัมภาษณ์ในเชิงผลกระทบต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทยนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์มองเพียงการระดมทุนในรูปแบบผลตอบแทนเป็นตัวแทนเท่านั้น ทำให้จำกัดผลกระทบหรือมุมมองแคบเกินไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะด้านกลยุทธ์

เนื่องจากการระดมทุน Crowdfunding มีความเสี่ยงต่างๆดังนี้

1. ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายกำกับควบคุมการทำ Crowdfunding โดยเฉพาะ จึงอาจเกิดความเสี่ยงในการถูกล่อลวง หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจาก Platform
2. มีความเสี่ยงในการลงทุน หรือไม่ได้รับเงินลงทุนคืน เนื่องจากธุรกิจที่ต้องการระดมทุนส่วนมากเป็นธุรกิจที่เพิ่งเริ่มต้น จึงมีโอกาที่จะไม่ประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจสูง
3. มีความเสี่ยงในเรื่องความไม่มั่นคงปลอดภัย หรือไม่มีประสิทธิภาพของเว็บไซต์ Platform

นอกจากความเสี่ยงในเรื่องของการลงทุน ยังมีประเด็นความเสี่ยงเรื่องความน่าเชื่อถือของ Platform เช่น การถูกหลอกลวงจากเว็บไซต์ หรือเว็บไซต์ไม่ปลอดภัยจากการถูกโจมตี เป็นต้น ซึ่งในกรณีดังกล่าวยังไม่มียกกฎหมายเฉพาะรองรับการกำกับดูแล Platform ดังนั้น จึงต้องมีการออกกฎหมาย หรือหลักเกณฑ์เพื่อส่งเสริมและกำกับดูแลการระดมทุนต่อไปเพื่อให้ Crowdfunding สามารถเกิดขึ้นและเติบโตขึ้นได้ในประเทศไทย

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป

1. ควรเพิ่มจำนวนของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพิ่มมากขึ้นและให้ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจนขึ้น เนื่องจากระยะเวลาและกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้มีจำกัด จึงส่งผลให้ผลการวิจัยบางส่วนไม่ชัดเจน
2. ควรมีการอธิบายความหมายของ Crowdfunding เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าใจเกี่ยวกับ Crowdfunding มากขึ้นและเข้าใจในทิศทางเดียวกัน
3. เพิ่มวิธีการในการจัดเก็บข้อมูลให้มีการสนับสนุน น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น โดยเปลี่ยนจาก Qualitative เป็น Quantitative
4. ในมุมมองของคำถามควรเพิ่มประเด็นคำถามที่สอดคล้องในเรื่องการเตรียมความพร้อมในเชิงกลยุทธ์ การกำหนด Digital Technology ควรเห็นภาพนี้ก่อน เนื่องจากผู้วิจัยถามแค่เรื่องของ Crowdfunding ไม่ได้ถามเรื่อง Trend ของเทคโนโลยีว่าจะเกิดอะไรบ้าง

บรรณานุกรม

- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2561). P2P Lending โอกาสที่ดีของผู้กู้รายย่อย ขณะที่หัวใจของแพลตฟอร์มอยู่ที่ระบบจัดการความเสี่ยง. (ออนไลน์) เข้าถึงจาก: <https://kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/financial/Pages/z2917.aspx>
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2557). การลดข้อจำกัดในการเข้าถึงเงินทุนในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย. กรุงเทพฯ
- นริศรา โพธิ์ทอง. (2561). การศึกษาผลของการทำธุรกรรมการกู้ยืมเงินระหว่างผู้กู้และนักลงทุนโดยตรงผ่านระบบออนไลน์ (Peer to Peer Lending) ต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ
- นายอรรถสิทธิ์ แจ่มฟ้า. (2561, มิถุนายน). P2P Lending คุณภาพธุรกิจธนาคารจริงหรือ?. สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2562, เข้าถึงจาก: https://www.gsb.or.th/getattachment/4902373f-3147-4d2f-9c95-a7623daa9579/19IN_hotissue_P2P_internet_detail.aspx
- Modern Manufacturing. (2560). CROWDSOURCING ช่องทางระดมความคิดเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2562, เข้าถึงจาก: <https://www.mmthailand.com/crowdsourcing-สร้างผลิตภัณฑ์>
- กฤตยา สังข์เกษม. (2561). Crowdfunding หนึ่งช่องทางหาเงินทุนของธุรกิจ Startup. สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2562, เข้าถึงจาก: https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/Southern/ReasearchPaper/crowdfunding_Final.pdf
- Money Hub. (2559). Crowdfunding การระดมทุนสำหรับคนมีไอเดียแต่ไม่มีทุน. สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2562, เข้าถึงจาก: <https://moneyhub.in.th/article/crowdfunding/>
- คอลัมน์เพื่อนแท้การเงิน หนังสือพิมพ์คมชัดลึก. Crowdfunding ทางเลือกการระดมทุนในยุคดิจิทัล . สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2562, เข้าถึงจาก: <https://www.1213.or.th/th/Article/KCL74DB25591219.pdf>
- บริษัท เอฟฟินิตี้ จำกัด. (2016). การจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม: แหล่งเงินทุนทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.

- Rubinton, Brain J. (2011). *Crowdfunding: Disintermediated Investment Banking*. Montreal: McGill University.
- Schwienbacher, A. (2016). *The Internet, Crowdfunding and the Banking Industry*. The Palgrave Handbook of European Banking, pp.213-229. Lille: Skema Business School.
- Deyong, R. (2005). *The Performance of Internet-Based Business Models: Evidence from the Banking Industry*. Chicago: University of Chicago Press.
- Blaseg, D., & Koetter M. (2016). *Crowdfunding and Bank Stress*. *Banking Beyond Banks and Money*, pp 17-54.
- Valanciene, L., & Jegeleviciute, S. (2013). *VALUATION OF CROWDFUNDING: BENEFITS AND DRAWBACKS*. Lithuania: Kaunas University of Technology.
- Onyango, L. (2018). *An analysis of the effect of crowdfunding platforms in enhancing the financing sources for micro, small and medium enterprises (MSMEs) in Kenya* (Thesis). Nairobi: Strathmore University.
- Brown, M., Degryse, H., Hoewer, D. (2012). *How Do Banks Screen Innovative Firms? Evidence from Start-Up Panel Data*. Centre for European Economic Research.
- Hempell, H., & Sorensen C. (2012). *The Impact of Supply Constraints on Bank Lending in the Euro Area - Crisis Induced Crunching*. Frankfurt: European Central Bank.
- Santomero, A., & Trester, J. (1997). *Financial innovation and bank risk taking*. Finance Dept., The Wharton School, Steinberg Hall-Dietrich Hall, University of Pennsylvania.
- Setala, K. (2017). *CROWDFUNDING IN THE BANKING INDUSTRY: ADJUSTING TO A DIGITAL ERA*. Jyväskylä University School of Business and Economics

แบบสอบถามสำหรับงานวิจัย

เรื่อง ผลกระทบเชิงกลยุทธ์ของ Crowdfunding ต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทย

ส่วนที่ 1: ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-สกุล
2. ตำแหน่งงาน
3. ธนาคารที่ทำงานในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2: คำถามเกี่ยวกับมุมมองต่อ Crowdfunding ผลกระทบและการปรับตัวของสถาบันการเงิน

1. มุมมองของอุตสาหกรรมธนาคารไทย ต่อ Crowdfunding แพลตฟอร์ม
2. อุตสาหกรรมธนาคารมอง Crowdfunding แพลตฟอร์มว่ามี ผลกระทบอย่างไร
3. อุตสาหกรรมธนาคารจะปรับตัวต่อผลกระทบจาก Crowdfunding อย่างไร
4. อุตสาหกรรมธนาคารมอง Crowdfunding แพลตฟอร์มว่าเป็นโอกาสอย่างไร
5. ในการกำหนดกลยุทธ์ของอุตสาหกรรมธนาคารในการจัดการ Crowdfunding มีแนวทางอะไรบ้าง
6. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนากลยุทธ์ประกอบด้วยอะไรบ้าง
7. ท่านคิดว่าอุตสาหกรรมธนาคารต้องได้รับการสนับสนุนทางด้านใดบ้างในการนำแพลตฟอร์ม Crowdfunding มาใช้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาว กานดา เหลืองวิเศษชัย
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 24 มีนาคม 2534
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
วุฒิการศึกษา	เศรษฐศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2556 การจัดการมหาบัณฑิตสาขาการจัดการและกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2562
ทุนการศึกษา/ทุนวิจัย/รางวัลที่ได้	ผลการเรียนดีเด่น ปี 2552-2553 เกียรตินิยมอันดับ 1 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่อยู่ปัจจุบัน	89/1284 หมู่บ้านเพอเฟคพาร์ค พระราม5-บางใหญ่ ซอยวัดพระนอน ตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ นนทบุรี 11140 โทรศัพท์ 081-642-9419 E-mail: kanda.lueang@gmail.com

บรรณานุกรม

- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2561). P2P Lending โอกาสที่ดีของผู้รัยย่อย ขณะที่หัวใจของแพลตฟอร์มอยู่ที่ระบบจัดการความเสี่ยง. (ออนไลน์) เข้าถึงจาก: <https://kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/financial/Pages/z2917.aspx>
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2557). การลดข้อจำกัดในการเข้าถึงเงินทุนในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย. กรุงเทพฯ
- นริศรา โพธิ์ทอง. (2561). การศึกษาผลของการทำธุรกรรมการกู้ยืมเงินระหว่างผู้กู้และนักลงทุนโดยตรงผ่านระบบออนไลน์ (Peer to Peer Lending) ต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ
- นายอรรถสิทธิ์ แจ่มฟ้า. (2561, มิถุนายน). P2P Lending คุณภาพธุรกิจธนาคารจริงหรือ?. สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2562, เข้าถึงจาก: https://www.gsb.or.th/getattachment/4902373f-3147-4d2f-9c95-a7623daa9579/19IN_hotissue_P2P_internet_detail.aspx
- Modern Manufacturing. (2560). CROWDSOURCING ช่องทางระดมความคิดเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2562, เข้าถึงจาก: <https://www.mmthailand.com/crowdsourcing-สร้างผลิตภัณฑ์>
- กฤตยา สังข์เกษม. (2561). Crowdfunding หนึ่งช่องทางหาเงินทุนของธุรกิจ Startup. สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2562, เข้าถึงจาก: https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/Southern/ReasearchPaper/crowdfunding_Final.pdf
- Money Hub. (2559). Crowdfunding การระดมทุนสำหรับคนมีไอเดียแต่ไม่มีทุน. สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2562, เข้าถึงจาก: <https://moneyhub.in.th/article/crowdfunding/>
- คอตัมน์เพื่อนแท้การเงิน หนังสือพิมพ์คมชัดลึก. Crowdfunding ทางเลือกการระดมทุนในยุคดิจิทัล . สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2562, เข้าถึงจาก: <https://www.1213.or.th/th/Article/KCL74DB25591219.pdf>
- บริษัท เอฟฟินิตี้ จำกัด. (2016). การจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม: แหล่งเงินทุนทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.

- Rubinton, Brain J. (2011). *Crowdfunding: Disintermediated Investment Banking*. Montreal: McGill University.
- Schwienbacher, A. (2016). *The Internet, Crowdfunding and the Banking Industry*. The Palgrave Handbook of European Banking, pp.213-229. Lille: Skema Business School.
- Deyong, R. (2005). *The Performance of Internet-Based Business Models: Evidence from the Banking Industry*. Chicago: University of Chicago Press.
- Blaseg, D., & Koetter M. (2016). *Crowdfunding and Bank Stress*. *Banking Beyond Banks and Money*, pp 17-54.
- Valanciene, L., & Jegeleviciute, S. (2013). *VALUATION OF CROWDFUNDING: BENEFITS AND DRAWBACKS*. Lithuania: Kaunas University of Technology.
- Onyango, L. (2018). *An analysis of the effect of crowdfunding platforms in enhancing the financing sources for micro, small and medium enterprises (MSMEs) in Kenya* (Thesis). Nairobi: Strathmore University.
- Brown, M., Degryse, H., Hoewer, D. (2012). *How Do Banks Screen Innovative Firms? Evidence from Start-Up Panel Data*. Centre for European Economic Research.
- Hempell, H., & Sorensen C. (2012). *The Impact of Supply Constraints on Bank Lending in the Euro Area - Crisis Induced Crunching*. Frankfurt: European Central Bank.
- Santomero, A., & Trester, J. (1997). *Financial innovation and bank risk taking*. Finance Dept., The Wharton School, Steinberg Hall-Dietrich Hall, University of Pennsylvania.
- Setala, K. (2017). *CROWDFUNDING IN THE BANKING INDUSTRY: ADJUSTING TO A DIGITAL ERA*. Jyväskylä University School of Business and Economics

แบบสอบถามสำหรับงานวิจัย

เรื่อง ผลกระทบเชิงกลยุทธ์ของ Crowdfunding ต่ออุตสาหกรรมธนาคารไทย

ส่วนที่ 1: ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-สกุล
2. ตำแหน่งงาน
3. ธนาคารที่ทำงานในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2: คำถามเกี่ยวกับมุมมองต่อ Crowdfunding ผลกระทบและการปรับตัวของสถาบันการเงิน

1. มุมมองของอุตสาหกรรมธนาคารไทย ต่อ Crowdfunding แพลตฟอร์ม
2. อุตสาหกรรมธนาคารมอง Crowdfunding แพลตฟอร์มว่ามี ผลกระทบอย่างไร
3. อุตสาหกรรมธนาคารจะปรับตัวต่อผลกระทบจาก Crowdfunding อย่างไร
4. อุตสาหกรรมธนาคารมอง Crowdfunding แพลตฟอร์มว่าเป็นโอกาสอย่างไร
5. ในการกำหนดกลยุทธ์ของอุตสาหกรรมธนาคารในการจัดการ Crowdfunding มีแนวทางอะไรบ้าง
6. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนากลยุทธ์ประกอบด้วยอะไรบ้าง
7. ท่านคิดว่าอุตสาหกรรมธนาคารต้องได้รับการสนับสนุนทางด้านใดบ้างในการนำแพลตฟอร์ม Crowdfunding มาใช้